پێشینی زێڕین
گەپی دوور لە قین

میوانی هەفتە

(١ – ٣)

ستران عەبدوڵڵا

ستران عەبدوڵڵا

پێشینی زێڕین، گەپی دوور لە قین (میوانی هەفتە)

2026

دەگمەن

لەبڵاوکراوەکانی (دیجیتاڵ دەگمەن)

-٣-

بەشی یەکەمی بریتییە لە کۆمەڵێک نووسین کە دەشێ ناوی بەیت و باڵۆرە و لاواندنەوەی گاڵتە و گەپی لێ بنێم. کە دەشێ وەک (مەوالی) عەرەبی بێت. بەشی دوەمیش هەروا و دیارە سێیەمیش کورتە توانجە

ئەم تەرزە لە رۆژنامەگەری دونیا باوە و کاتی خۆی لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاست رۆژنامەگەری عەرەبی و ئێرانی پێی دەناسرایەوە.

پێشینی زێڕین
گەپی دوور لە قین

میوانی هەفتە

پێشینی زێڕین

گەپی دوور لە قین

میوانی هەفتە

(١ - ٣)

ستران عەبدوڵڵا

سلێمانی - ٢٠٢٦

بەرگی هەر سێ کتێب، بە پەرەموچی هونەرمەند شێرکۆ خانزادی و لە سەکۆی مەشهورەوە،
بە ئیزنی خاوەنەکەی وەرگیراوە. سوپاسی دەکەم

ناوی کـتـێـب: پێشینی زێڕین، گەپی دوور لە قین (میوانی هەفتە)
نووسەر: ستران عەبدوڵڵا
دیزاین: شۆڕش ئەحمەد
دەزگای بژاردەی (دەگمەن)
لە بڵاوکراوەکانی دیجیتاڵ دەگمەن (٣)

چیرۆکەکە بێ بنچینە و بێ بنەما نییە

تەمەنـی ئیدراکـی حەقایـق لای نووسـەر، کـە ئیدراکـی حەقایـق وەك شـێخ ڕەزا دەیفەرمـوو مومکیـن نییـە، هاوشـانی بەشـداری ڕۆژنامەوانیـی و هاتنـە دونیـای نووسـینی سیاسـییەتی. کـە دەمـەوێ باسـی بەشـداری سیاسـیی بکـەم هـەر دەبـێ باسـی بەشـداری ڕۆژنامەوانـی بکـەم. لـەم بـاس و کـۆڕەدا زۆرم نووسـیووە و زۆرم چاپکـردووە. لـە پەنـا باسـی جیـددی و شرۆڤـەی قەڵـەو قەڵـەوەوە، کاروبـاری ڕۆژنامەنووسـیی توانـج و سـیخورمە و لاقرتێشـی گـەرەك بـوو. بەتایبەتـی کـە ڕۆژنامەنـووس لـە کایـەدا هـەم نووسـەر و هـەم کارگێـر و هەمیــش نفیســکاری ڕۆژنامــە و گۆڤــاران بێــت. هەندێــك جــار دەزانــی هـەر شرۆڤـە و باسـی جدییـدی بـەس نییـە، قسـەی نەسـتەق و توانجـی ڕەق و تـەق و کاریکاتێـر و تیـری گەپچاڕیـش پێویسـتە. ئەمانـەی لێـرە لـەم سـێ کتێبـەی لـە یـەك جڵـد بەنـاوی (پێشـینی زێریـن -گەپـی دوور لـە قیـن) بـڵاو بوونەتـەوە. بەشـێکن لـەو جـۆرە نووسـینانە کـە لەسـەر زیزبـوون و عاجزبـوون و لێکدانـەوەی جیـددی نەکـراون و هـەر دەبـێ لـە مـەکان و زەمـان و سـنووری مانـای خـۆی لێـك بدرێتـەوە.

بەشـی یەکەمـی بریتییـە لـە کۆمەڵێـك نووسـین کـە دەشـێ نـاوی بەیـت و بالـۆرە و لاواندنـەوەی گاڵتـە و گەپـی لـێ بنێـم. کـە دەشـێ وەك (مەوالـی) عەرەبـی بێـت. بەشـی دوەمیـش هـەروا و دیـارە سـێیەمیش کورتـە توانجـە

ئـەم تـەرزە لـە ڕۆژنامەگـەری دونیـا بـاوە و کاتـی خـۆی لـە ڕۆژهەڵاتـی ناوەڕاسـت ڕۆژنامەگـەری عەرەبـی و ئێرانـی پێـی دەناسرایـەوە. لە ئێـران (عەلی

ئەکبەر دهخدا) ئەوەندە توانجی وای نووسی بووە خاوەن فەرهەنگی وا کە خزمەتی ئەدەب و زمانی فارسی پێ کرد. لای تورك نازانم کێ بوو؟ مەگەر عەزیز نەسین لە چیرۆکدا بیخەینە بابی رۆژنانووسی تەنزەوە. لای عەرەب لە عێراق تا لوبنان هەبوون. عیراق کوردێك کردی (نوری سابت) کوردی سلێمانی بە ناوی حەبەز بۆزەوە قسەی نەستەقی بۆ شاعیر عەبود کەرخی دەسەندەوە. لە میسر ئەهلی تەقوای وا زۆر بوون. بەیرەم تونسی خەبات و مەنفا و گاڵتەجاڕی وا تێکەڵکردبوو مەشهوری گشت عالەمی (ئوم دونیا) بوو. ئینجا ناوی تریش هەن لە ئەحمەد رەجەبەوە بۆ مەحمود سەعدەنی و هی تریش.

لە لوبنان ئەم ژانرە و هی دیکەش کە توانج و دیالۆگی گاڵتە و گەپە وا باوە بۆتە بەشێك لە ئەزموونی رۆژنامەگەرییان. لە رۆژنامەگەری کوردیش بە یارمەتی کاروانی شیعری کوردی نەریتی وا دەبینین. لە نق و جقەکەی عەبدوڵلا گۆرانەوە بۆ گاڵتە و گەپەکانی فایەق بێکەس تا بەشی تەنزی پەندەکانی پیرەمێرد لە رۆژنامە و ئینجا دیوانی شاعیرانیشدا دەبینرێت. هەژاری موکریانی لە رۆژنامەی خەباتی برایم ئەحمەدەوە و ئینجا رۆژنامەی (کوردستان) ی سەرنووسەرێتی مام جەلال ئەم شیوازە رۆژنامەوانییە شیعرییەی نووسی. تا دواییش لە کەینوبەینی سیاسی ناکۆکی ناو کوردایەتی باشووردا رێك دژی هەر دووکیان (برایم و مام جەلال) خستییە کار و پێم وایە خراپی کرد. وەکو هەموو ئیجتهادە سیاسییەکانی لەم مەیدانەدا خراپ بوو و لە شەئنی تێکۆشانە فەرهەنگییەکەی هێنایە خوارەوە.

لە رۆژنامەگەری دوای راپەڕین ئەگەر قسە لەسەر تەنزە بە شێوەی گل ئاغا یان گۆڤاری مەلا نەسردینی جاران ئەوا گۆڤاری سیخورمە و دکتۆر شێرکۆکەی چاکیان کرد و ئەگەر قسە لە ئحمی بەشدارییە لە ئاوارەیی ۳۱ی ئابی ۱۹۹٦دا بڵاوکراوەی (کامپ) ویستی خەمی ئاوارەیی دانیشتوانی ئۆردوگای (قاسمە رەش) بەرەوێنێتەوە و فریای دوو ژمارەی خاس کەوت.

ساڵی ١٩٩٧ لە ئەزموونی گۆڤاری ناوازەی تایمدا، لە یەك گۆشە بەسەر حزبە بچوکەکاندا بەناوی عەلی بەردەشانی تاقیمکردەوە کە لێرە لە کۆتایی موتەفەرقیەدا دامناوە. جا ساڵی (٢٠٠٨) کە بینیم لە چاپە عەرەبییەکەی الاسبوعیە (لە بڵاوکراوەکانی خەندان بۆ پەخش و وەشاندن) رۆژنامەنووسێکی عێراقی (عەدنان ئەبوزەید) ئەم گۆشەیەی بە کاریکاتێرێکی جوانەوە بوژاندۆتەوە گوتم فورسەتە لە چاپە کوردییەکەی (هەفتانە) منیش بچمە سەر ئەشقی دێرین و وام کرد کە لێرە دەیبینن. ئینجا لەگەڵ هونەرمەندی بەتوانای کوردی عێراق، عەلی مەندەلاوی، رێککەوتم ناوی بۆ بنێرم و ئەویش کاری دەوڵەمەندو تێری کاریکاتێریان لەسەر بکات.

لە کتێبی دووەمی مەنەلۆج کارەکە گەڕانەوەیە بە هەمان ناونیشانی مەنەلۆجە تاقانەکەی تایم و بەهەمان ناوەرۆکی گاڵتە و گەپی (میوانی هەفتە)ی هەفتانە. ناوەکەشی نزیکە لە مەنەلۆگەکەی داهێنەری فەیلی، مەنەلۆجستی عیراقی، عزیز عەلی کە دواتر هونەرمەندی بەهرەمەند سابر عەبدولرەحمان لە کۆتایی هەفتاکانی سەدەی رابردوو چەند دیمەنێکی جوانی بە ئەزموونی کوردی، لێ تۆمار کرد.

مەنەلۆجی کتێبی دووەم بووە میوانی (کوردستانی نوێ) کە خۆتان دەزانن رۆژنامەی حزبی بڕێکی زۆر سانسۆری گەرەکە. بەتایبەتی لە نووسینی گاڵتە و گەپدا. هەرواش بوو. یەکەم ئەڵقەی لەسەر کوژرانی بەلاش و حەلاش و بێ تاوانی شێخێکی شیعەی سعودیا بوو کە رۆژنامەنووسە زەردەکانی دەڤەری زەرد توانجی بێ تامیان لێدام گوایە نووسین لەسەر شێخی شیعە وەك ئەوە وایە لە دابەشبوونە ئیقلیمییەکاندا، کە خۆیان زۆر کەیفیان پێیەتی، بەلای ئێرانی سەفەویدا بیشکێنییەوە لەبەرامبەر تورکیای عوسمانیدا. بەداخەوە چونکە خۆیان تەرەفداری بەئاگابوون وایان زانی خەڵکی دیش وەك خۆیان تەرەفداری تورك و عەجەمە، بێ ئەوان دەست ناکەن بە ئاوا.

کتێبــی ســێیەمی ئــەم یــەك جڵــدە بەنــاوی (خەبــەردار)ە کــە کــوردی ڕۆژهەڵاتــی پــێ دەناسرێتــەوە و مانــای (أنتبــاە) دەگەیەنــێ.

لــەم کتێبــی ســێیەمە لــە کوردســتانی نوێــی- هەفتانــەدا هەندێــك شــێوەی هەواڵســازی و توانجــی لوبنانیــم کردۆتــە مۆدێــل، بەڵکــو ڕۆژنامــەی کــوردی لەســەری بــڕوا. گشــتی ئــەم کۆکــراوە و ئــەم بەرهەمــەی لــێ کەوتــەوە.

نــاوم نــا (پێشــینی زێریــن، گەپــی دوور لــە قیــن) تــا مانــا بــدا بەدەســتەوە نووســینەکان کــۆن و دێرینــن، هــی ڕۆژانــی پێشــین کــە قەڵــەم دەیتوانــی هەمــوو شــتێك بەنــاوی ڕۆژنامەنووســییەوە بڵــێ بــێ ئــەوەی ناونیشــان و پلــەی سیاســیی وەکــو ئێســتا ببێتــە کــۆت و کەلەپچــەی دەســت. دیــارە گەپــی دوور لــە قینیــش بــە مانــای ئــەوە دێ کــە توانجــەکان هــەر بــۆ دەوڵەمەنــدی ڕۆژنامەوانیــی و هــەر بــۆ ســیخورمەی سیاســیی زەمــان و شــوێنی خۆیەتــی. ئــەم جڵــدە بــە ناونیشــانی جیــاو بــە ئیمــزای جیاکــراون، بــەڵام لێــرە بەیــەك ئیمــزا یەکیــان گرتــەوە.

هیــوادارم شــوێن بگــرێ و بەشــێکی ئەزموونــی نۆســتالتیجیای ڕۆژانــی زوو بێــت.

ستران عەبدوڵڵا

٢٠٢٢/١٠/٢١

میوانی هەفتە

مەشهەدانی

ئومێدمان بە وەیس بوو، وەیسیش سوونیی دەرچوو
پەندێکی کوردیی

"نالی " نییە، کەچی ساحێبی سێ دیوانە
شاعیرە، لەپشووی گرین زۆنا
دڵرەقە لە یاسای نهێنی و
لە فێڵی ژماردنی دەنگدانا
کۆمیدیایەک لە تراژیدیای عیراقی نوێ:
سەلەفییە لە داخی ژن، بەتایبەتی ژنانی مەجلسی نواب
عروبییە بۆ گیانی کورد، مەعاوییەیە بەرامبەر عەلی
موقاوەمەیە، ئەگەر هەڕەشەی پۆست سەندنەوەی لێ کرا
مۆلۆتۆفەکەی جنێوی مزر و چەکوشی ئامادەی سەرمێزە
کارتی سووری مەرکەزییە، لە یاریگای تارتانی فیدرالیدا
لەبەر "کەباب"ی سیاسەت ،دژی "ئیرهاب"ی سونەیە
لەبەر هەریسەکەی حسین، دۆستی سەدر وفەزیلەیە
ئیمانداری سەرخوانە،
کورسی لەق بێت، زۆر دۆستمانە

مەشهەدانی

ئومێدمان بە وەیس بوو،
وەیسیش سوونیی دەرچوو

پەندێکی کوردیی

«نالی» نییە، کەچی ساحێبی سێ دیوانە
شاعیرە، لەپێشووی گرین زۆنا
دڵرەقە لە یاسای نهێنی و
لە فێڵی ژماردنی دەنگدانا
کۆمیدیایەک لە تراژیدیای عێراقی نوێ:
سەلەفییە لە داخی ژن، بەتایبەتی ژنانی مەجلیسی نواب
عروبییە بۆ گیانی کورد، مەعاوییەیە بەرامبەر عەلی
موقاوەمەیە، ئەگەر هەرەشەی پۆست سەندنەوەی لێ کرا
مولوتوفەکەی جنێوی مزر و چەکوشی ئامادەی سەرمێزە
کارتی سووری مەرکەزییە، لە پاریگای ئارتانی فیدرالیدا
لەبەر «کەباب»ی سیاسەت، دژی «ئیرهاب»ی سوننەیە
لەبەر هەریسەکەی حسێن، دۆستی سەدر و فەزیلەیە
ئیمانداری سەرخوانە،
کورسی لەق بێت، زۆر دۆستمانە
ئێمە پشتیوانیمان کرد
لێ کورد ئەوەلاکردن لای ئەو
هەم عەزایە، هەم فەرمانە
مەحمود ئەحمەد مەشهەدانی
لە هەولێر دراوسێی لیقەوماو ....و لە کەرکوک
راگوێزراومانە
ئەمە قاعیدەی شکسپیرە
هیچ داستانێک بێ خەم نییەو
هیچ درامایەکی درێژیش بێ کۆمیدیا و گاڵتە نابێ

5

ئێمە پشتیوانیمان کرد

لێ کورد تەولاکردن لای ئەو

هەم غەزایە، هەم فەرمانە

مەحمود ئەحمەد مەشهەدانی

لە هەولێر دراوسێی لێقەوماو ....و لە کەرکوک راگوێزراومانە

ئەمە قاعیدەی شکسپیرە

هیچ داستانێک بێ خەم نییەو

هیچ درامایەکی درێژیش بێ کۆمیدیا و گاڵتە نابێ

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١١) ١٠-٢٠٠٨/٨/١٦

عومەر حەسەن ئەلبەشیر

شەق دەزانێ قۆناغ لەکوێیە
پەندێکی کوردیی

به ناوی ئیسلامەوە جنوبی کلکوگوێ کرد.
بەناوی عروبەوە لە خەڵکی دارفۆر دەدا
تورابی کردە پێشنوێژ، سفرەی بۆ مەهدی راخست.
لەترسی بیل کلینتۆن.
"بن لادن"ی ئیزن دا
بۆ خاتری مانەوەی،
"کارلۆس"ی پێچایەوەو بەخەڵات بۆ غەربی برد
لە پەنا ئاشتییەوە "گەرەنگی" شوێن بزر کرد.
دیکتاتۆر هەر جەللادە
لە عیراقی نەوتدا بێت، یان لە سودانی برسی
حوکمیش هێندە شیرینە
کەس دەستبەرداری نابێ
نە ئوسوڵی ونە بەعسی
هەمیشە وا بووە و هەروایە

بە ناوی ئیسلامەوە جنوبی کلکوکوێ کرد.
بەناوی عروبەوە لە خەڵکی دارفور دەدا
ئورانی کردە پێلێشوێڵ، سفرەی بۆ مەهدی راخست.
لەترسی بیل کلینتۆن،
«بن لادن»ی ئیزن دا
بۆ خاتری مانەوەی،
«کارلۆس»ی پێچایەوەو بەخەڵات بۆ غەربی برد
لە پەنا ئاشتییەوە «گەرەنگی» شوێن بزر کرد.
دیکتاتۆر هەر جەللادە
لە عیراقی ئەوندا بێت، یان لە سودانی برسی
حوکمیش هێندە شیرینە
کەس دەستبەرداری نابێ
نە ئوسولی وەنە بەعسی
هەمیشە وا بووە و هەروایە
جەنجاویدی تەعریبچی
گوێ بەمیللەتان نادات
کە ئەمریکا لێی گیرکرد.
راستەرێ دەگرێتەبەر
دەنا تەعریبچی فاشست
قسەی بەهاواری گەل دێت.
گاڵتە بەدیالۆگو
ئەگبیری ژێربەژێر و دەقی دەستوریان دەکات
کە خەتەر دێتەسەر خۆی
فریشتەی خوایە لە سەر ئەرز
کە کوتەکی لێ دووربێت
دابی قەرقوشییە قەرز
جەنجەوید ئەوەل رۆکن
عومەر حەسەن ئەلبەشیر
ئەزیری گەل قرانە
کاک ئوکامپای جوامێریش
بۆ کەوانی داوەری
هەم شیرەو هەم بۆتە تیر.

ژیلز سالح

عومەر حەسەن ئەلبەشیر

شەق دەزانێ قوناغ ئەکونە

پەندێکی کوردیی

جەنجەویدی تەعریبچی
گوێ بەمیللەتان نادات
کە ئەمریکا لێی گیرکرد.
راستەرێ دەگرێتەبەر
دەنا تەعریبچی فاشست
فشەی بەهاواری گەل دێت.
گاڵتە بەدیالۆگو
تەگبیری ژێربەژێر و دەقی دەستوردان دەکات
کە خەتەر دێتەسەر خۆی
فریشتەی خوایە لە سەر ئەرز
کە کوتەکی لـێ دووربێت
دابی قەرقۆشییە فەرز
جەنجەوید ئەوەل روکن
عومەر حەسەن ئەلبەشیر
نەزیری گەل قڕانە
کاک ئۆکامبای جوامێریش
بۆ کەوانی دادوەری
هەم شیرەو هەم بۆتە تیر.

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١٢) ١٧-٢٣/٨/٢٠٠٨

«ئەی برای فەلەستینی»

چاوێک لەسەر فەلەستین‌و
چاوێک لەسەر شیعر
دڵێک لای جوانی مەبەست
و سەد دڵ لای رەوایی
داخوازی گەلێکی بن دەست
فەلەستین دڵداری یەکەمی
دەروێشی رێی بەرخودان
و فەلەستین تایتڵی
سەدان سروود
کە بۆ قودسی و کەرکوک وتران
هەرکەسێ بۆ "فەلەستینی خۆی" گریا
و هەرکەسێکیش گیرۆدەی
داگیرکەرێک بوو.
مەحمود دەروێش

زوو لە ئۆلۆمپیادی
عروبە گەیشت و
کوردستانی وا لاواندەوە
"ئەی شەهرزاد
شەوگار رۆژگار راو دەکا
کێڵگەکانی کوردستان برین وەرزیان رایی دەکات
خۆشەویستی و چرپەی دراوسێتی
قەدەغەیە.
هیچ شتێک رێگە پێدراو نییە
تەنها خوێنی کورد نەبێت"
***
بەڵام خۆ پەشیمان بوونەوە هەرخووی
هاوپەیمانە سیاسییەکان نیست
هاو شیعرەکانیشمان وا بوون
بۆیە دەروێش شیعری وای لە دیوانی نەویست
عروبە گرەوی لە قەسیدە بردەوەو
مەربەد جێی ئەنفالی لێژکرد.
فاشیزم پەلی هەڵمەتی
بۆ ئەدەبیاتیش درێژکرد
***
تا سەرەنجام
دەروێش گەیشتە
دوا مەزارگای جاویدان
شیعریش لە دەفتەری موقاوەمەدا

"ئەی برای فەلەستینی"

هەر زیندووە
چ لە فەلەستین بێت
یان لە کوردستان.

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١٣) ٢٤-٢٠٠٨/٨/٣٠

عەسکەر دەکشێنەوە

لە کودەتاوە تاکشانەوە.
جەنەڕاڵ دوو گرێی لە دڵدابوو.
گرێی ئەوەی ئەسڵەن خەڵکی
نیودەلهییە با تەنانەت
موسڵمانیش بێت.
گرێی ئەوەی پۆستاڵ لە پێیە
با تەنانەت بۆینباخیش لەمل بکات.
هەموو تەمەنی واقیع و هەموو
دێرێکی کتێبی "لەسەر هێڵی ئاگر"
کە تۆماری بیرەوەرییەکانی ژەنەڕاڵە
ململانێی چیرۆکی ئاوارەیەکی پاکستانیو عەسکەرێکی یاخییە
لە حوکمی مەدەنی.
عەسکەر با پاکژو پاکیش بن
هەرجێی گلەیی خەڵک دەبن.

ئەفەندی با پیس‌و دزیش بن
هێشتا حوکمیان ئەهوەنترە.
ژەنەراڵ دادوو قازی لابرد، کەچی شەیدای
قانوون‌و دەزگاو دایەرە بوو
حزبی دەرکرد، کەچی وێڵی بوژاندنەوەی دیموکراسی بوو.
عەلمانی بوو
عەلمانییەک دژی ئیرهاب
خولیاو حەزی ئەتۆمی بوو
لـێ زانای ئەتۆمی ریسواکرد.
کراسی دەستووری بەڕادان دا
کەچی تەسک بوو وەبەرخۆی
جەنەڕاڵ بۆ دواجار کۆڵی دا
کورسی‌و پاکستان و ئیرهابیشی
دایەوە دەست دوانەی دێرین؛
دیموکراسییەکی گەندەڵو
گەندەڵخوازانێکی دیموکرات.
ئەمە قەدەری پاکستانە.
یان دیکتاتۆرییەکی پاک
یان دیموکراتییەکی بێ سەروبەر.

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١٤) ٣١/٨-٦/٩/٢٠٠٨

عەسکەر دەکشێنەوە

له كودەتاوه ناكشێنەوه.
جەنەراڵ بوو گرێی لە دڵدابوو،
گرێی ئەوەی ئەسڵەن خەڵكی
نیوەدڵهییە، یا ئەتانەت
ئیسلامیش بێت.
گرێی ئەوەی بوسناڵ لە پێیە
یا ئەتانەت بوینباخیش لەمل نکات.
هەموو ئەمەش واقیع و هەموو
دەریکی قەلبی «ئەسمەر هێلی ئاگرە»
كە تۆماری بیرەوەرییەكانی ژەنەراڵە،
ململانێی جیروکی ناوارەیەکی پاکستانیو عەسکەرێکی پاکیە
عەسکەر یا باکلاو باکێش بێ
هەرجێی گەمی خەڵك دەمێ،
ئەفەندی یا پیرو دزیش بێ
هێشتا حوكمیان ئەهوەنترە،
ژەنەراڵ ئەوەو قازیی لابرد، کەچی شەیدای
قانوونو دەزگاو دایەرە بوو
حزبی دەرکرد، کەچی ویڵی بوژاندنەوەی دیموکراسی بوو،
عەلمانی بوو،
عەلمانییەک دژی ئیرهاب،
خولیاو حەزی ئەتۆمی بوو،
لێ زانای ئەتۆمی ریسواکرد،
کراسی دەستووری بەرانان یا
کەچی ئەسک بوو وەبەر خۆی
بوشەرەف بو دواجار کولی دا
کورسی و پاکستان و ئیرهابیشی
دایەوە دەست دوانەی دێرین:
دیموکراسییەکی گەندەڵو
گەندەڵخوازانێکی دیموکرات.
ئەمە قەدەری پاکستانە،
یان دیکتاتۆرییەکی پاک
یان دیموکراتییەکی بێ سەروبەر.

فیتنەگێڕ

باڵای کورتە،
چەناگەی باریکو
سەریشی کەچەڵە
لە سەدەیەکی نوێدا
روسیای بەچنگ گرتووە.
باسی هاوڕێ فیلادمیر، ئە، لەنین ناکەین.
باسی قەیسەری نوێ، فلادیمیر پۆتین دەکەین.
***
جەمسەرێکی نوێ دەخوازێ و باوەڕی بەکۆمۆنیزم نییە.
هەڵبژاردن بەڕێدەکاو باوەڕی بەدیموکراسی نییە
دەوڵەتی بۆ ئەبخازیا چێکرد و
فیدراڵی لە چەچان یاساغە
نەفەسی ئیمپراتۆریای سۆڤێتە
کەچی تۆپ بە وڵاتی ستالینەوە دەنێت

فیتنەگێڕ

بالای کورتە،
چەناگەی باریکو
سەرێشی کەچەڵە
لە سەدەیەکی نوێدا
روسیای بەچنگ گرتووە.
باسی هاوڕێ ڤیلادمیر، ئە. لەنین ناکەین،
باسی قەیسەری نوێ، ڤلادیمیر پوتین دەکەین.
****
جەسەدێکی نوێ دەخوازێ و باوەڕی بەکۆمۆنیزم نییە.
هەڵبژاردن بەڕێدەکاو باوەڕی بەدیموکراسی نییە
دەوڵەتی بۆ ئەبخازیا جیاکرد و
فیدراڵی لە چەچان یاساغە
دەفتەری ئیمپراتۆریای سۆڤیتە
کەچی تۆپ بە وڵاتی ستالینەوە دەنێت
ڤلادیمیر پوتین.
لە چرپە چرپی کەی جی بییەوە بۆ
ئیدوانی سەر میدیاکان.
لە دەمانچەی بێدەنگەوە بۆ تۆپی دەبابەکان.
روسیا.. وڵاتی تۆلستۆی و پوشکین و دیستۆیڤسکییە
لە پاڵتۆکەی گۆگۆڵەوە ئەدەبێکی ئینساندۆست هاتە دەر-
ئێ، لەبن باڵی کۆمیدیاکانی گۆگۆڵیشەوە
تراژیدیای وەک، بیریا و یاگۆدا
مەلاس درابوون
هێشتا قەرزی رابردووی نەداوەتەوە.
پوتین خێڵی قەرزێکی تر ئیمزا دەکات.
هێشتا زیلی شەڕی سارد ڕانەماڵراوە.
پوتین ئاوڕشتنی
مەیدانی شەڕێکی تر دەکات.
دونیای من لە شەڕی ساردا
گیرۆدەی حکومەتە دەستکردەکان بوون
وا پوتین لە دونیای روسیای ئیمپراتۆریدا
میدڤیدیف دەکاتە لیبوک.

فلادیمیر پۆتین:
لە چرپە چرپی کەی جی بییەوە بۆ
لێدوانی سەر میدیاکان.
لە دەمانچەی بێدەنگەوە بۆ تۆپی دەبابەکان.
روسیا.. وڵاتی تۆلستۆیو پۆشکینو دیستۆڤیسکییە
لە پاڵتۆکەی ئەمەوە ئەدەبێکی ئینساندۆست نمای کرد.
لێ، لەبن باڵی کۆمیدیاکانی گۆگۆڵیشەوە
تراژیدیای وەک، بیریا و باقرۆفیش
مەڵاس درابوون
هێشتا قەرزی رابردووی نەداوەتەوە.
پۆتین شیکی قەرزێکی تر ئیمزا دەکات.
هێشتا زبڵی شەڕی سارد رانەماڵراوە.
پۆتین ئاوڕشێنی
مەیدانی شەڕێکی تر دەکات.
دونیای سێ لە شەڕی سارددا
گیرۆدەی حکومەتە دەستکردەکان بوون
وا پۆتین لە دونیای روسیای ئیمبراتۆریدا
میدڤیدیڤ دەکاتە لێبوک.

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١٥) ٧-٢٠٠٨/٩/١٣

گەندەڵ

شتێکی وام بۆ شەخسی خۆم نەبردووە، هەندێک پارەم بۆ هەڵبژاردن وەرگرتووە

یەهود ئۆڵمرت

حاڵی کەس بەحاڵی نەبێت.
عەرابەکەی لەژێر ڕەحمەتی مەرگو ماندا.
ململانێ دەکات.
خۆشی کەوتۆتە ژێر گوشاری
سێ کوچکەی حەماس، ئەبو مازنو
پۆلیسی ئیسرائیلییەوە.
یەکەمیان چەقۆی
لەملی گیر کردووە.
دووەمیان نقورچی دانوستاندن و
سێیەمیش هەردوو گوێی
رادەکێشێت.
بۆ کوێ دەرۆی
ئەی سەرۆک وەزیرانی گەندەڵا؟
وا دەزانی ئیسرائیلیش

فەلەستینە یان وەکو ئەو
وڵاتانەیە کە بەیانیان
گەندەڵی بەچاو وماستەوە
دەخۆن؟
بۆ کوێ دەرۆی
یەهوود ئولمەرت؟
کیمیاویش بەسەر غەزەدا
بڕێژی
هێشتا بۆنی بەرتیلو
پارە لە بۆنی سێوی مەرگ
بەتین ترە.
بۆ کوێ دەرۆی؟
چەند تۆپ بەکەناری خۆر ئاواوە
بنێی.
هێشتا
قیرەی نەیارەکانت لەکنێست.
لەگرمەی تۆپەکان بەرزترە.
دێوەزمەیەک دێتە خەوی
گەندەڵا:
شایەدێک خۆی پارەکەی داوە
(ملیۆنێری ئەمەریکی مۆریس تالانسکی)
پۆلیسێک کەلەپچە چەور دەکاتەوە و
نەیارێکی سیاسیش مەشق بۆ جێگرتنەوەی دەکات.

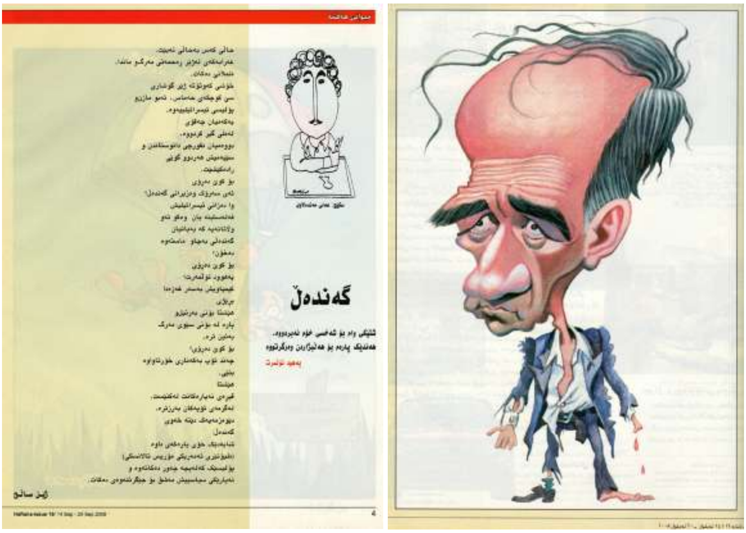
گەندەڵ

شتێکی وا بۆ شەخسی خۆم نەبردووە،
هەندێک پارەم بۆ هەڵبژاردن وەرگرتووە

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١٦) ١٤-٢٠٠٨/٩/٢٠

زەرداری

نۆ ساڵ به هۆی تۆمەتی درۆ و وەک بارمتەی
ئایندەی پیشەیی «بێنەزیر بۆتۆ»ی هاوسەرم، زیندانی کرام.
زەرداری سەرۆکی نوێی پاکستان

لەسەر باڵی تەندەر و گەندەڵی
بە ئاسمانی سیاسەتدا فڕی
بە شانی ڕاستی تابووتی
"بۆتۆ"ی تا سەر گۆڕ برد و
بازی چانسی سەرۆکایەتیش
لەسەر شانی چەپی نیشتەوە
ئەمریکا خەونی ئەمریکایی هەیە
میسر مۆدێلی حاجی متوەلی
مەعلوم پیاوانی هۆزەکانی پشتۆنیش
ئیرەیی بە ئاسف عەلی زەرداری دەبەن
هەم بێوە پیاوە و هەم ژنەکەشی
شەفاعەتی سەرۆکایەتی بۆ کردووە!

***

زەرداری

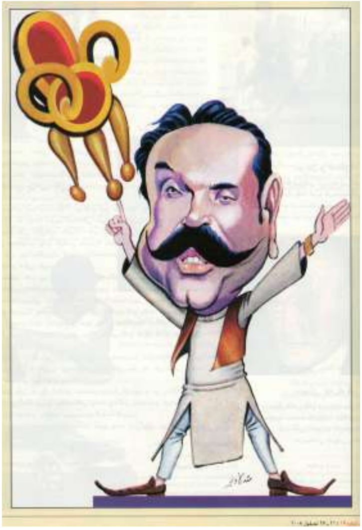

مستەر لە ١٠%ی پێدەڵێن
چەند جار زیندانی کراوە
هەڵبەت لەسەر گەندەڵی و دەستەخوشکەکانی
شتێک کە لە پاکستان و ستانەکانی تردا
هەر زۆر ئاساییە
***
پاکستان وای هێناوە
نە پۆستاڵی عەسکەر دەیترسێنێ و
نە تەگبیری دیموکراسی دابینی دەکات
هەر کەس لەسەر تەختی ئیسلام ئابادە
دەبێ ئەمیرەکانی سەرە ڕێ بلاوێنێ.
ئەمیرێک وا لەسەر سنوورەکانی پشتۆن
یەکێکی تر لە حزب و کۆمەڵەکاندا
یەکێک ژەنەڕاڵی چەند ئەستێرەو
ئەوی تر بۆینباخی گەندەڵی لە ملە و
بەربۆتە گیانی حکومەت
یەکێک پۆلیسی ڕەشوە خۆر و
یەکێک مێزەر بەسەری مزگەوتی
داگیرکراوی تەوقی ئیرهابە
***
ئاسف عەلی زەرداری
ئەرکی دژوار و دەسەڵاتێکی تەلبەند
دوژمنەکانی لەسەر خەتن
یان دۆسێی بۆ دەکەنەوە

یان به عەسکەر قۆڵبەستی دەکەن
مەگەر لەگەڵ گۆڕانی سەرۆکدا
پاکستانیش خۆی بگۆڕێ

گۆڤاری هەفتانە: ژمارە (١٧) ٢١-٢٠٠٨/٩/٢٧

ئالوسی

ئەنجومەنی نوێنەران بۆتە دەسەڵاتێکی تەشریعی، تەنفیزی و
قەزائی یانی بۆتە سەدام حسێنی دووەم
مسال ئەلئالوسی

چووە ئیسرائیل
چەلەبی ئیزنیدا
ماڵی حزبی خۆی لـێ جیاکردەوە
دۆست لێی بێ بەری، پێچی کردەوە
کەچی لەناو خەڵک، لە هەڵبژاردنا
پلەی دەنگەکان هەر بەرەو سەر چوون
سەرەڕای ئیسرائیل، تەوەللا نەبوون
تا ناو پەرلەمان لەگەڵی دەرچوون
لە پەرلەمانیش دەنگی زوڵاڵ بوو
خوێنی لەکاسە، بۆ مەرگ حەڵاڵا بوو
لەڕێی هەڵویستدا دوو کوڕی شەهیدبوون
****
میسال ئالوسی هەر کۆڵی نەدا
گوێی بەهەڕەشە، بەتانە نەدا

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

ئالوسی

ئەنجومەنی نوێنەران بۆتە دەسەلاتێکی تەشریعی، تەنفیزی و قەزائی.
یانی بۆتە سەدام حسێنی دووەم
میسال ئەلئالوسی

چووە ئیسرائیل
چەلەبی ئیزنیدا
مالی حزبی خۆی لـێ جیاکردەوە
دۆست لێی بێ بەری، پێچی کردەوە
کەچی لەناو خەلک، لە هەلبژاردنا
پلەی دەنگەکان هەر بەرەو سەر چوون
سەرەرای ئیسرائیل، تەوەللا نەبوون
تا ناو پەرلەمان لەگەلی دەرچوون
لە پەرلەمانیش دەنگی زولال بوو
خوێنی لەکاسە، بۆ مەرگ حەلال بوو
لەرێی هەلوێستدا دوو کوڕی شەهیدبوون
****
میسال ئالوسی هەر کۆلی نەدا
گوێی بەهەڕەشە، بەتانە نەدا
چووە تەل ئەبیب، بۆ کۆبوونەوە
بەشیعەو سوننە لێی کۆبوونەوە
کوردەی داماویش دیسان دوو دل بوو.
ئاشکرای (نەخێر)، (بەلـێ)ی لە دل بوو
لە گەرمەی بەزمی یاسای بیستوچوار
کە یاساو دەستووری کردین سەرەوخوار
سەردانی ئالوسی هاتەوە مەیدان
ناکۆکی نێوانی شیعەو سوننەکان
هی چەندین سالەی کوردو تورکمان
گشتی بەجارێ خەساند و پەکخست
موزایەدەی زایۆنیزم هەمووانی پەکخست.
قوڕ بەسەر (ئوممە)، قوڕ بەسەر ئالوسی
لەم کەینوبەینە چۆنە ناترسی؟
بەیاسای سەددام مەجلسی نواب
لە دەرەوەی دەستوور دەکا ئیستجواب.
لەکێ دەپرسی؟ کێیە دێتە جواب
کە لە پەرلەمان ژوانگەی یاساو داد
بەتانەو توانج، تەخوێنو ئیرهاب
خەلک بێ حەسانە، وابکرێت بەرباد.

ژین سالح

چووە تەل ئەبیب، بۆ کۆبوونەوە
بەشیعەو سوننە لێی کۆبوونەوە
کوردەی داماویش دیسان دوو دڵا بوو.
ئاشکرای (نەخێر)، (بەڵـێ)ی لە دڵا بوو
لە گەرمەی بەزمی یاسای بیستوچوار
کە یاساو دەستووری کردین سەرەوخوار
سەردانی ئالوسی هاتەوە مەیدان
ناکۆکی نێوانی شیعەو سوننەکان
هی چەندین ساڵەی کوردو تورکمان
گشتی بەجارێ خەساند و پەکخست
موزایەدەی زایۆنیزم هەمووانی یەکخست.
قوڕ بەسەر (ئوممە)، قوڕ بەسەر ئالوسی
لەم کەینوبەینە چۆنە ناترسی؟
بەیاسای سەددام مەجلسی نواب
لە دەرەوەی دەستوور دەکا ئیستجواب.
لەکێ دەپرسی؟ کێیە دێتە جواب
کە لە پەرلەمان ژوانگەی یاساو داد
بەتانەو توانج، تەخوینو ئیرهاب
خەڵک بێ حسانە، وابکرێت بەرباد.

«پێم وایە»

پێویستە عیراق دان بە سنووری کوێتدا نەنێت

مەحمود عوسمان

کە گوێت لەلێدوانی دەبێ، گوێ بۆ دوای
(لکن)و (بەڵام)ەکەی رادێرە.
لە ناڵا دەداو لە بزماریش.
نقورچ دەگرێو بەشی میانەش لەبیر ناکات
هاوڕێی رۆژنامەنووسانەو........ مەسافەیەک
لەگەڵا حزبە گەورەکان دەهێڵێتەوە.
***
لە شۆڕشی ئەیلوولدا،
بە پشووی ئەزموندارێکەوە
گفتوگۆکاری ١١ی ئادارو
لەهی نوێشدا
بەرەنگاری ژەهری کیمیاوی کرد.
دۆستی مامەو هی کاکەشە،
لێ لە یەکەم هەڵبژاردنیشدا

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

"پێم وایە"

پێویستە عیراق دان بە سنووری کوێتدا نەنێت

مەحمود عوسمان

که گوێت لەلێدوانی دەبێ، گوێ بۆ دوای
(لکن)و (بەلام)ەکەی رادێرە.
لە نال دەداو لە بزماریش.
نقورچ دەگرێو بەشی میانەش لەبیر ناکات
هاورێی رۆژنامەنووسانەو........ مەسافەیەک
لەگەڵ حزبە گەورەکان دەهێڵێتەوە.
****

لە شۆڕشی ئەیلوولدا،
بە پشووی ئەزموندارێکەوە
گفتوگۆکاری ١١ی ئادارو
لەهی نوێشدا
بەرەنگاری ژەهری کیمیاوی کرد.
دۆستی مامەو هی کاکەشە،
لێ لە یەکەم هەڵبژاردنیشدا
چووە کێبڕکێی رابەرییەوە.
ناوبژیوانی هەردوولایەو جار بەجاریش
حەزی لەخەتی سێیەمە
حزبی نییەو حزبەکان دەیپاڵێون
لینکی لەگەڵ «کۆنگرەی نەتەوەیی» ئاواکردو
کلیکی لەسەر «ئەنجومەنی حوکم»
توانج لە ئەمریکا دەگرێو چەپۆکیش لە نەیارەکانی دەدات.
دکتۆر مەحمود عوسمان
سیاسەتمەدارێکی بان کوردستانییو
(عند الایجاب)یش
لە بەغدادی بەغدادی تر
سەربەخۆخوازەکانی کورد کۆڕی بۆ دەگرنو عەرەبەکانیش
شایەدی بەقسەکانی دەهێننەوە
داوای سنووری حەمرین دەکاو ئیعتیراف بە سنووری کوێت ناکات
لەگەڵی بیت، یان لەدژی
خۆشت بوێت، یان خۆیشت پێ نەیات
سێرچی گۆگڵ، یان یاهووەکەی
ناوی وی لەسەر زارانەو
لێدوانێکی
پاڵ بەویترەوە دەنێت.

ژین سالح

چووه کێبڕکێی رابەرییەوە.
ناوبژیوانی هەردوولایەو جار بەجاریش
حەزی لەخەتی سێیەمە
حزبی نییەو حزبەکان دەیپاڵێون
لینکی لەگەڵا "کۆنگرەی نەتەوەیی" ئاواکردو
کلیکی لەسەر "ئەنجومەنی حوکم"
توانج لە ئەمریکا دەگرێو چەپۆکیش لە نەیارەکانی دەدات.
دکتۆر مەحمود عوسمان
سیاسەتمەدارێکی بان کوردستانییو
(عند الایجاب)یش
لە بەغدادی بەغدادی تر
سەربەخۆخوازەکانی کورد کۆڕی بۆ دەگرنو عەرەبەکانیش
شایەدی بەقسەکانی دەهێننەوە
داوای سنووری حەمرین دەکاو ئیعتیراف بە سنووری کوێت
ناکات
لەگەڵی بیت، یان لەدژی
خۆشت بوێت، یان خۆیشت پێ نەیات
سێرچی گۆگڵا، یان یاهووکەی
ناوی وی لەسەر زارانەو
لێدوانێکی
پاڵا بەویترەوە دەنێت.

باشبەکان

کوردەکانی عیراق خزممانن
رەجەب تەیب ئەردۆگان
سەرۆک وەزیرانی تورکیا

کە لە ئۆپەراسیۆنی قەندیل هاتەوە
لەجێی دیاری
هەڕەشەی داخستنی حزبیان لێکرد
ئەویش لەجێی بەرەنگاری
هەڕەشەی لە حزبی (هەدەپ) کرد!
هەنووکە دیوارێکی ئەستوور
بۆ ئەمنی تورکان هەڵدەچنێ
دیوار دیواری عەسکەرە بۆ
خنکانی "تیرۆریستان" و
هەم دیواری نەیاریشە
بۆ ناشتنی "ئەک پارتسی".
***
ئەتاتۆرکی نییەو
میراتی ئەو دەپارێزێ

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

باشبەکان

کوردەکانی عیراق خزمانن

رەجەب تەیب ئەردۆگان
سەرۆک وەزیرانی تورکیا

که لە ئۆپەراسیۆنی قەندیل هاتەوە
لەبری دیاری
هەڕەشەی داخستنی حزبیان لێکرد
ئەویش لەجێی بەرەنگاریی
هەڕەشەی لە حزبی (هەدەپ) کرد!
هەنووکە دیوارێکی ئەستوور
بۆ ئەمنی تورکان هەڵدەچنێ
دیوار دیواری عەسکەرە بۆ
خنکانی «تیرۆریستان» و
هەم دیواری نەیاریشە
بۆ ئاشتی «ئەک پارتسی».

* * * *

ئەتاتورکی نییەو
میراتی ئەو دەپارێزێ
تورانی نییە و بە (پەیامی نور)ەوە دەنازێ.
سیمای سوڵتانێکی عوسمانیو
کردەوەی سەردارێکی ئەوروپی
قیافەتی بۆ ڕیناسەتو
هەنیەی بۆ دوو رکات نوێژ.
گوتاری بۆ بەزەیی کوردو
بەرنامەی بۆ ڕێی وتووێژ.
رەفتاری تەمبێی pkk و
پیلانیشی بۆ ئۆپەراسیۆن.

* * * *

رەجەب تەیب ئەردۆگان
لەگەڵ کوردی هەرێمە و حەزی
لە تورکمانی کەرکوکە
چاو لە مالیکی دادەگرێو
باوەش بۆ هاشمی دەکاتەوە
رۆژێ برای دینیمانەو
دوو رۆژ نەیاری گیان بەگیانی
نەفەسی خەلافەتی هەیە
و سەفیری لە تەلئەبیبە
بە pkk دەڵێ تیرۆریستو
دڵی حەماس ناتۆرێنێ
ئەورەسی مامۆستایەتی و
لوتف بە ئەوەکانی نانوێنێ.

ژین سالح

نورانی نییه و به (پەیامی نور)ەوە دەنازێ.
سیمای سوڵتانێکی عوسمانیو
کردەوەی سەردارێکی ئەوروپی
قیافەتی بۆ ریئاسەتو
هەنیەی بۆ دوو رکات نوێژ.
گوتاری بۆ بەزەیی کوردو
بەرنامەی بۆ رێی وتوو وێژ.
رەفتاری تەمبێی PKK و
پیلانیشی بۆ ئۆپەراسیۆن.
***
رەجەب تەیب ئەردۆگان
لەگەڵا کوردی هەرێمە و حەزی
لە تورکمانی کەرکوکە
چاو لە مالیکی دادەگرێو
باوەش بۆ هاشمی دەکاتەوە
رۆژێ برای دینیمانەو
دوو رۆژ نەیاری گیان بەگیانی
نەفەسی خەلافەتی هەیە
و سەفیری لە تەلئەبیبە
بە PKK دەڵـێ تیرۆریستو
دڵی حەماس ناتۆرێنێ
دەڵـێ نەورەسی مامۆستامەو
لوتف بۆ نەوەکانی نانوێنێ.

سۆسیالیستکێش

«با ناوی سۆسیالست بۆو کاک قادر عزیز سکرتێری بێت»

محەمەد حاجی مەحمود

کوڕی یەک شۆرشی نوێن
لەدایک بووی یەک حزبو
خاوەنی دوانی "ئۆپۆزسیۆن"
بارەگایان جیایەو سوێند
بە سەری یەک شەهید دەخۆن
لەگەڵا دووحزبی دۆستیانا
چوار قۆڵی یاداشت دەنووسن
بەنیازی یەکگرتنەوەنو
لە نیازی یەکتر دەترسن.
کاک قادرو کاکە حەمە
تا وەسفیان کەی، هێشتا کەمە
بێ یەکتری هەڵناکەنو
پێکەوەش دانویان ئەستەمە
زەحمەتکێشو سۆشیالستن

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

سۆسیالیستکێشان

«با ناوی سۆسیالیست بێو کاک قادر عەزیز سکرتێری بێت»

محەمەد حاجی مەحمود

کوڕی یەک شۆڕشی نوێن
لەدایک بووی یەک حزبو
خاوەنی دوانی «ئۆپۆزسیۆن»
بارەگایان جیایەو سوێند
بە سەری یەک شەهید دەخۆن
لەگەڵ دووحزبی دۆستیانا
چوار قۆڵی یاداشت دەنووسن
بەنیازی یەکگرتنەوەنو
لە نیازی یەکتر دەترسن.
کاک قادرو کاکە حەمە
تا وەسفیان کەی، هێشتا کەمە
بێ یەکتری هەڵناکەنو
پێکەوەش دانویان ئەستەمە
زەحمەتکێشو سۆشیالیستن
لەگەڵ پارتییا دۆستنو
لەگەڵ یەکێتیش یەک لیستن
«با ناوی سۆسیالیست بێتو
فەرمانی برا گەورێتی،
هەر لە کاک قادر ببیستن»
ئەمە سوێندی کاکە حەمەیە
قسەی خۆش، چوون دیشلەمەیە.
ناخی ناخی کاک قادریش:
«سەد سەرۆکو پەیڕەوی ناوخۆ
گولەخانەیان پێ ڕام نابێ
تەنانەت قواتی ناتۆ»
* * * *

یەکگرتن بۆ حزبی خەتی سێ.
ڕۆژێ باسی گەرمەو
جارێ دەنگی خەفە دەبێ.
تەجرەبەی نوێی قەد پێ ناوێ.
عەبدولناسر چی لە وەحدەی سوریا چنی
قادر عەزیزیش هەروا دەبێ.
لە میسرو مەغریبو سودان.
قەزافی کێی بۆ وەحدە برد
محەمەد حاجی مەحمودیش وای پێدەبڕێ
گەر بەگومانن لە قسەی من
چاوەڕێی چاپی سێیەمی
«بیرەوەری پێشمەرگە»بن!

ژین سالح

لەگەڵا پارتیا دۆستن‌و
لەگەڵا یەکێتیش یەک لیستن
"با ناوی سۆسیالست بێت‌و
فەرمانی برا گەورێتی،
هەر لەکاک قادر ببیستن"
ئەمە سوێندی کاکە حەمەیە
قسەی خۆش، چوون دیشلەمەیە.
ناخی ناخی کاک قادریش:
"سەد سەرۆک‌و پەیڕەوی ناوخۆ
گوڵەخانەیان پێ ڕام نابێ
تەنانەت قواتی ناتۆ"

***

یەکگرتن بۆ حزبی خەتی سێ.
رۆژێ باسی گەرم‌و
جارێ دەنگی خەفە دەبێ.
تەجرەبەی نوێی قەد پێ ناوێ.
عەبدولناسر چی لە وەحدەی سوریا چنی
قادر عەزیزیش هەروا دەبێ.
لە میسرو مەغریب‌و سودان.
قەزافی کێی بۆ وەحدە برد
محەمەد حاجی مەحمودیش وای پێدەبڕێ
گەر بەگومانن لە قسەی من
چاوەڕێی چاپی سێیەمی
"بیرەوەری پێشمەرگە"بن!

جۆن مەككەین

«من گۆڕانم دەوێت، نەک ئۆباما»
جۆن مەككەین پاڵێوراوی کۆمارییەکان

جەنگاوەری گرێی ڤێتنام
ئەسیری دەستی دوژمنو
نەوەی نەریتە سەربازییەکان
کەرەستەی فلیمی ئەکشنە
هەم بۆ رامبۆو هەم بۆ ڤاندام.
***

لە دارستانە چڕەکانی ئاسیا
شەڕی بۆ وڵاتەکەی سازدا
لە دارستانە چڕەکانی دیموکراسیشدا
بێ پەروا ئەسپی خۆی تاودا.
بەڵام ئەفسوس
گۆڕەپانی دیموکراسی
دابی سوار چاکی تیا نییە

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

جۆن مەککەین

«من گۆڕانم دەوێت، نەک ئۆباما»

جۆن مەککەین پاڵێوراوی کۆمارییەکان

جەنگاوەری غەزای ڤێتنام
ئەسیری دەستی دوژمنو
نەوەی نەریتە سەربازییەکان
کەرەستەی فلیمی ئەکشنە
هەم بۆ رامبۆو هەم بۆ ڤاندام.

* * * *

لە دارستانە چڕەکانی ئاسیا
شەڕی بۆ وڵاتەکەی سازدا
لە دارستانە چڕەکانی دیموکراسیشا
بی پەروا ئەسپی خۆی تاودا.
بەڵام ئەفسوس
گۆرەپانی دیموکراسی
دابی سوار چاکی تیا نییە
عەسکەری فیراری وەک کلنتن و
باراکی کوڕی مام حسێنیش
لە خۆ دەگرێت!

* * * *

جۆن مەککەین،
پاڵێوراوی کۆمارییەکان
بەو عومرە درێژەیەوە
ئۆباڵی بۆشو نازی
پالین لەکۆڵ دەنێ.
بەو موحافیزەکارییەی خۆیەوە
فشەی بە دروشمی ((گۆڕان)) و قیافەتی
ئۆباما دێت.

* * * *

سیاسەت باری بۆ کەس نییە
دەشێ پاداشتی سەروەری
بکاتە دیاری مەککەینو
دەشێ وەک بوشی
باوک، یان وەک
چەرچڵی ئەفسانە
براوەی جەنگ
تەمبێبێتو بکرێتە
پەندی زەمانە
ئەم هەفتەیە حەسم دەبێت
یان وەک بەرگی ئەم گۆڤارە
دەم بەخەندەو پێکەنینە.
یان وەک ئەم کاریکاتێرە
حاڵی شەپڕێوی ببینە.

ژین سالح

عەسکەری فیراری وەک کلنتن و
باراکی کوڕی مام حسێنیش
لە خۆ دەگرێت!
***

جۆن مەکین،
پاڵێوراوی کۆمارییەکان
بەو عومرە درێژەیەوە
ئۆباڵی بۆشو نازی
پالین لەکۆڵا دەنێ.
بەو موحافیزەکارییەی خۆیەوە
فشەی بە دروشمی ((گۆڕان)) و قیافەتی
ئۆباما دێت.
***

سیاسەت باری بۆ کەس نییە
دەشێ پاداشتی سەروەری
بکاتە دیاری مەکینو
دەشێ وەک بوشی
باوک، یان وەک
چەرچڵی ئەفسانە
براوەی جەنگ
تەمبێبێتو بکرێتە
پەندی زەمانە

ئەم هەفتەیە حەسم دەبێت
یان وەک بەرگی ئەم گۆڤارە
دەم بەخەندەو پێکەنینە.
یان وەک ئەم کاریکاتێرە
حاڵی شەپڕێوی ببینە.

دیمستۆرا

«ڕاپۆرتەکانم تەنها پێشنیازن، نەک بڕیار»

ستیڤان دیمستۆرا

وەک پادشای سوید، پێشوزای لێ دەکرێت
وەک بەستەڵەکی سکەندەنافیا
لە تەنگژەدا سارد و سڕە و
کەمترین پڕیشکی بەردەکەوێت
وڵاتەکەی ئەو
سۆشیالیزمی ڕادیکالی خاوکردەوە و
عەدالەتی کردە ستەیپ بای ستەیپ
ئێستا قافیەی چارەسەری بەکام لایەن پەکی دەخرێت؟
***
لەهەر شوێنێک دوو عیراقی دژ بە یەک بن
لە جێی دەستوور، دیمستۆرا
ڕەچەتەی ناوبژیوانییە
لەهەر شارێک دوو گوند کەوتنە شەڕی
ئاواییەوە

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

دیمستۆرا

«ڕاپۆرتەکانم تەنها پێشنیازن، نەک بڕیار»

ستیڤان دیمستۆرا

وەک پادشای سوید، پێشوازی لێ دەکرێت
وەک بەستەڵەکی سکەندەنافیا
لە تەنگژەدا سارد و سڕە و
کەمترین پڕیشکی بەردەکەوێت
وڵاتەکەی ئەو
سۆشیالیزمی ڕادیکالی خاوکردەوە و
عەدالەتی کردە ستەیپ بای ستەیپ
ئێستا قافیەی چارەسەری بەکام لایەن پەکی دەخرێت؟
* * * *
لەهەر شوێنێک دوو عیراقی دژ بە یەک بن
لە جێی دەستوور، دیمستۆرا
ڕەچەتەی ناوبژیوانییە
لەهەر شارێک دوو گوند کەوتنە شەڕی
ئاواییەوە
کەس وەک چاوشینەکەی UN
کوێخا و دەمسپی، نییە
نەک بۆ سەدوچل ، یان بیستوچوار
بۆ قانوونی ئەقلیاتیش
هەم خۆی لێ مەڵاس داوین و
هەم داشی سوار
چی کێشەیەک چارەی دەوێت؟
بودجە؟ یان تەنگژەی خانەقین؟
فرە مینبەری، یان فرە ژنی؟
هەموو فانتازیای سیحری وین
* * * *
دیمستۆرا
کلی هەموو چاوان و
دەرمانی هەموو دەردان
ڕقیان لێیەتی گشتیان:
«کێ ناردویەتی لە خۆڕا»
بەتیلەی ناز و شەرمیش
چاو لە نەخشەکەی دەکەن
«خراپ نییە کاک دیمستۆرا»
***
لەسەر مێزی دانوستان
خوێن سارد، گوێ لە تۆ دەگرێ.
داوای بەدیل بۆ خۆشی کەی
سێ «دیمستۆرا»ت تێدەگرێ.

کەس وەک چاوشینەکەی UN
کوێخا و دەمسپی، نییە
نەک بۆ سەدوچل ، یان بیستوچوار
بۆ قانوونی ئەقلیاتیش
هەم خۆی لێ مەڵاس داوین و
هەم داشی سوار
چی کێشەیەک چارەی دەوێت؟
بودجە؟ یان تەنگژەی خانەقین؟
فرە مینبەری، یان فرە ژنی؟
هەموو فانتازیای سیحری وین
***
دیمستۆرا
کلی هەموو چاوان و
دەرمانی هەموو دەردان
ڕقیان لێیەتی گشتیان:
"کێ ناردویەتی لە خۆڕا"
بەتیلەی ناز و شەرمیش
چاو لە نەخشەکەی دەکەن
"خراپ نییە کاک دیمستۆرا"
***
لەسەر مێزی دانوستان
خوێن سارد، گوێ لە تۆ دەگرێ.
داوای بەدیل بۆ خۆشی کەی
سێ "دیمستۆرا"ت تێدەگرێ.

جۆزیف بایدن
مەقەستی بەشیر!

پێشنیازی سێ هەرێمی چارەسەرە بۆ یەکێتی عیراق.

جۆزیف بایدن

له پشت ئۆبامای ڕەشەوە
سەرێکی سپی بە ویقار
راوەستاوە
لە ودیوی ئەنگێزەی گەنجەوە
تەجرەبەی عومرێک
بە هێمنی خۆی مەلاس داوە.
ئەو دیودەریاکان تا ئەفغانستان
بیابانی عەرەب تا کوردستان
کێومالی خارجی هەر زۆر تەواوە.
***
سیناتۆری دەم بەخەندە
جۆزیف بایدن
عەرابی فیدرالی ئەم هەوارە
تا رۆخی لەتوپەتکردن

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

بوتەفلیقە

پێم باشە خۆم بۆ خولێکی تر هەڵبژێرمەوە

عەبدولعەزیز بوتەفلیقە
سەرۆکی جەزائیر

لە ئەخزەر بەلومی کۆنتر
لە بۆمدەین ناسراوتر و
بە قەدەر «ئیستعماری فەرەنسی»یش
خەفەتی دایە جەزائیر
عەبدولعەزیز بوتەفلیقە
بەهرەدار لە بێ بەهرەییو
لە پاوانکردنی حکومەتیش
وەستایەکی بەسەلیقە.
پێیەکی لە گۆیی قەبرو
پێیەکی لەناو شوێنی
سیاسەت و حوکمی غەدر.
* * * *

پرۆژەی دەستووریی حوکمڕان
وەستای کارامە دەخوازێت:
نە وا تەسک بێت وەبەر
بوتەفلیقە نەبێت و
نە وا فراوانیش درزی موعارەزەی
تێکەوێت.
ئەگەر بەدڵی خۆی بوو
با پێشکەوێ قانوونو داد.
وەگەریش وا نەکەوتەوە
«بۆ پێشەوە بۆ دروستکردنی
ئەفواج و مەجالسی ئیسناد»
* * * *

جەزائیر
وڵاتی بەهەدەرچوونی خوێن:
ملیۆنێک بۆ ڕزگاری نیشتمان
هەزاران بۆ جیهادی «کافیرەکان» و
سەدانیش بۆ مانەوەی سوڵتان
جەزائیر
پایتەختی خیانەت لە کورد
پایتەختی شکستی
«جەبهەی تەحریر» و
«جەبهەی ئینقاز» و
جەبهەی دزیو پاکانەو
تەبریر!

ژین سالح

مەقەستی وی دەستبەکارە.
مەقەستی ئەم تراژیدییە
چون مەقستە کۆمیدییەکەی
ئوستاد بەشیر موشیر ، نییە
هی کاک بایدن تیژە وەک تیغی دەبان
جەرگی عروبە کون دەکا
وەختێک کۆنفیدراڵی دێنێ
بۆجنوب و بۆ کوردستان.
***
مەقەست لەچوارچێوەی عیراق
وڵاتی عیراق رێکدەخاتەوە
"عند الایجاب"یش ، کەویستی
دەیکاتە سێ دەوڵەت، قوربان!

بوتەفلیقە

پێم باشە خۆم بۆ خولێکی تر هەڵبژێرمەوە
عەبدولعەزیز بوتەفلیقە
سەرۆکی جەزائیر

لە ئەخزەر بەلومی کۆنتر
لە بۆمدەین ناسراوتر و
بە قەدەر "ئیستعماری فەرەنسی"یش
خەفەتی دایە جەزائیر
عەبدولعەزیز بوتەفلیقە
بەهرەدار لە بێ بەهرەیی و
لە پاوانکردنی حکومەتیش
وەستایەکی بەسەلیقە.
پێیەکی لە گوێی قەبرو
پێیەکی لەناو شوێنی
سیاسەت و حوکمی غەدر.
***
پرۆژەی دەستووریی حوکمڕان
وەستای کارامە دەخوازێت:

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

بوتەفلیقە

پێم باشە خۆم بۆ خولێکی تر هەڵبژێرمەوە

عەبدولعەزیز بوتەفلیقە
سەرۆکی جەزائیر

لە ئەخزەر بەلومی کۆنتر
لە بۆمدەین ناسراوتر و
بە قەدەر «ئیستعماری فەرەنسی»یش
خەفەتی دایە جەزائیر
عەبدولعەزیز بوتەفلیقە
بەهرەدار لە بێ بەهرەییو
لە پاوانکردنی حکومەتیش
وەستایەکی بەسەلیقە.
پێیەکی لە گوێی قەبرو
پێیەکی لەناو شوێنی
سیاسەت و حوکمی غەدر.
* * * *

پرۆژەی دەستووریی حوکمڕان
وەستای کارامە دەخوازێت:
نە وا تەسک بێت وەبەر
بوتەفلیقە نەبێت و
نە وا فراوانیش درزی موعارەزەی
تێکەوێت.
ئەگەر بەدڵی خۆی بوو
با پێشکەوێ قانوونو داد.
وەگەریش وا نەکەوتەوە
«بۆ پێشەوە بۆ دروستکردنی
ئەفواج و مەجالسی ئیسناد»
* * * *

جەزائیر
وڵاتی بەهەدەرچوونی خوێن:
ملیۆنێک بۆ رزگاری نیشتمان
هەزاران بۆ جیهادی «کافیرەکان» و
سەدانیش بۆ مانەوەی سوڵتان
جەزائیر
پایتەختی خیانەت لە کورد
پایتەختی شکستی
«جەبهەی تەحریر» و
«جەبهەی ئینقاز» و
جەبهەی دزیو پاکانەو
تەبریر!

ژین سالح

ئەوا تەسک بێت وەبەر
بوتەفلیقە نەبێت و
ئەوا فراوانیش درزی موعارەزەی
تێکەوێت.
ئەگەر بەدڵی خۆی بوو
با پێشکەوێ قانوونو داد.
وەگەریش وا نەکەوتەوە
"بۆ پێشەوە بۆ دروستکردنی
ئەفواج و مەجالسی ئیسناد"
جەزائیر
وڵاتی بەهەدەرچوونی خوێن:
ملیۆنێک بۆ رزگاری نیشتمان
هەزاران بۆ جهادی "کافیرەکان" و
سەدانیش بۆ مانەوەی سوڵتان
جەزائیر
پایتەختی خیانەت لە کورد
پایتەختی شکستی
"جەبهەی تەحریر" و
"جەبهەی ئینقاز" و
جەبهەی دزیو پاکانەو
تەبریر!

هێلا هۆپ
هیلاری کلینتۆن

ئاسانه هەڵمەتی هەڵبژاردن به شیعر بکەیت وەک ئۆباما!
هیلاری کلینتۆن له کاتی هەڵمەتی
هەڵبژاردنی سەرۆکایەتیدا

سەبر لەسەر زام و شکست
ئازایەتی و جوامێرییە
ترۆپکی سەبری ئەیوبیش
هەر بۆ خانم هیلارییە
سەبر لەسەر زامی غەدر
کە کلینتۆنی هەوەسباز
بازی سۆزی لە باوەشی
جوانێکی کۆشک نیشتەوە
یانی: مۆنیکای ئۆینباز
سەبر لەسەر زامی خەفەت
بۆ تۆی ئومێدێک لە شەڕی
دیموکراتیا چاندی
وەختێک لە حزبی دیموکرات
رکابەری سەرۆکی ئێستای دەکردو

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

سارکوزی

"فەرەنساییەکان، لەجێی
ئەوەی بیربکەنەوە، کار بکەن باشترە"

نیکۆلا سارکوزی
سەرۆکی فەرەنسا

«وەک بڵێی هیچ نەقەومابێت»
ناوی ئەلبومی گۆرانی
کارلا برۆنی،
خانمی یەکەمی ئەلیزییە
«لە جێی فیکر، ئیشان بکەن»
ناونیشانی سیاسەتەکەی
سەرۆکی ئێستای فەرەنسا
نیکۆلا سارکوزییە.
* * * *

پاریسی جوانی و بۆنی خۆش
فاشێکی، بەبنچە ئیتالیایی،
باڵا نەونەمامی، رووخۆش
کردویەتییە
کۆری نمایشی
بە جۆش و خرۆش.
فەرەنسای دابی کۆنینە
ئاوارەیەکی هەنگاری
کەژاوەی حوکمی لی دەخورێت
کەچی دەڵێن
«وەک بڵێی هیچ نەقەوما بێت»
جا قەومان لەوە جەرگبڕتر؟
لەجێی «فیکر» سارتەر
خەریکی نان پەیداکردن و
لە بری «شیراک»
سارکوزی ببێتە جێگرو
لەجێی دۆستەکانی سەددام،
فایلی دەرەوە بخرێتە مشتی کاک کۆشنەر؟
* * * *

لۆین بە شمشێری لویسەوە
پاریس بە لووتی بەرزەوە
شیراک بە ماسی مەسگوف و
باردۆ و دینۆف ومارسۆ
بە کەمێک ترس و لەرزەوە،
چاو لە پاشماوەی
ئیمپراتۆریای ناپلیۆن و
ژەنەراڵ شارل دیگۆل دەبڕن
مێژوو وایە
بوشرو بلێرو سارکوزی
بۆ سەرەنجام
نانی پۆزلێدانی ئەشراف و
بۆرژوای
قەدیمی فەرەنسا، دەبڕن.

ژین سالح

بەزەڕبەت جەزا دۆڕاندی.

***

خانم هیلاری کلینتۆن
ژنی سەرۆکی هەشت ساڵە
کۆنگرێس (مێ)ی نیویۆرکو
وەزیری دەرەوەی ئۆباما
ئەگەر چیتر دونیا ڕامی دەستی
خانمانە.
نازناوی ڤینۆسی سیاسەت
بێ شک هەر لەخۆی جوانە.
برسێتی و تەنگژەی دارایی
میری جەنگ و چەتەی دەریا
دیاری ڤێزەون و دزێوی
سیاسییە پیاوەکانە
بزانین کۆیلەکانی دوێنێ:
ئۆبامای ئەسمەر و هیلاری ڕێکپۆش
چ لە تۆڕ و هەگبەیانە؟

ساركۆزی

«فەرەنساییەكان، لەجێی
ئەوەی بیربكەنەوە، كاربكەن باشترە»
نیكۆلا ساركوزی
سەرۆكی فەرەنسا

"وەک بڵێی هیچ نەقەومابێت"
ناوی ئەلبومی گۆرانی
خانمی یەكەمی ئەلیزییە
"لە جێی فیكر، ئیشان بكەن"
ناونیشانی سیاسەتەكەی
سەرۆكی ئێستای فەرەنسا
نیكۆلا ساركوزییە.
پاریسی جوانی و بۆنی خۆش
فاشنێكی، بەبنچە ئیتاڵیایی،
باڵا نەونەمامی، رووخۆش
كردویەتییە
كۆڕی نمایشی
بەخۆش و خرۆش
فەرەنسای دابی كۆنینە

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

سارکوزی

"فەرەنساییەکان، لەجێی
ئەوەی بیربکەنەوە، کار بکەن باشترە"

نیکۆلا سارکوزی
سەرۆکی فەرەنسا

«وەک بڵێی هیچ نەقەومابێت»
ناوی ئەلبومی گۆرانی
کارلا برۆنی،
خانمی یەکەمی ئەلیزییە
«لە جێی فیکر، ئیشان بکەن»
ناونیشانی سیاسەتەکەی
سەرۆکی ئێستای فەرەنسا
نیکۆلا سارکوزییە.
* * * *

پاریسی جوانی و بۆنی خۆش
فاشنێکی، بەبنچە ئیتاڵیایی،
باڵا نەونەمامی، رووخۆش
کردوبەتییە
کۆڕی نمایشی
بە جۆش و خرۆش.
فەرەنسای دابی کۆنینە
ئاوارەیەکی هەنگاری
کەژاوەی حوکمی لی دەخورێت
کەچی دەڵێن
«وەک بڵێی هیچ نەقەوما بێت»
جا قەومان لەوە جەرگبڕتر؟
لەجێی «فیکر» سارتەر
خەریکی نان پەیداکردن و
لە بری «شیراک»
سارکوزی ببێتە جێگرو
لەجێی دۆستەکانی سەددام،
فایلی دەرەوە بخرێتە مشتی کاک کۆشنەر؟
* * * *

لۆپن بە شمشێری لویسەوە
پاریس بە لووتی بەرزەوە
شیراک بە ماسی مەسگوف و
باردۆ و دینۆف ومارسۆ
بە کەمێک ترس و لەرزەوە،
چاو لە پاشماوەی
ئیمپراتۆریای ناپلیۆن و
ژەنەراڵ شارل دیگۆل دەبڕن
مێژوو وایە
بوش‌و بلێرو سارکوزی
بۆ سەرەنجام
نانی پۆزلێدانی ئەشراف و
بۆرژوای
قەدیمی فەرەنسا، دەبڕن.

ژیـن سـاڵـح

ئاوارەیەکی بوڵگاری
کەژاوەی حوکمی لـێ دەخوڕێت
کەچی دەڵێن
"وەک بڵێی هیچ نەقەوما بێت"
جا قەومان لەوە جەرگبڕتر؟
لەجێی "فیکر" سارتەر
خەریکی نان پەیداکردن و
لە بری "شیراک"
سارکۆزی ببێتە جێگرو
لەجێی دۆستەکانی سەددام،
فایلی دەرەوە بخرێتە مشتی کاک کۆشنەر؟
پاریس بە لووتی بەرزەوە
شیراک بە ماسی مەسگوف و
باردۆ و دینۆف ومارسۆ
بە کەمێک ترس و لەرزەوە
چاو لە پاشماوەی
ئیمپراتۆریای ناپلیۆن و
ژەنەراڵ شارل دیگۆل دەبڕن
مێژوو وایە
بوشو بلێرو سارکۆزی
بۆ سەرەنجام
نانی پۆزلێدانی ئەشراف و
بۆرژوای
قەدیمی فەرەنسا دەبڕن.

ئەبو مازن

لەوانەیە مەحمود ئەبو عەباس خۆی هەڵبژێرێتەوە بۆ سەرۆکایەتی فەلەستین و لەوانەشە وازبێنێت
ئاژانسەکان

دەریایەک وا لەپشتەوە
کە مێژووی سەروەریی عەرەفاتە
مێژووی سەروەریشی هەندێک جار
قودرەتمەندی ڕێی نەجاتە
و هەندێکی دیش
مایەی خەوی شیرین و
ڕێی کوێرەوەری و خراباتە
ئاگرێک وا لەپێشەوە
"هەنیە" پشکۆکەی خۆش دەکاو
لەوەش ناچێ بنیشێتەوە
بەم زوانە.
هەورازێکی سەختیش ماوە
کە عینادی ئۆڵمەرت و
خەمساردی ناوبژیوانە.

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

ئەبو مازن

لەوانەیە مەحمود ئەبو عەباس خۆی هەڵبژێرێتەوە بۆ سەرۆکایەتی فەلەستین و لەوانەشە وازبێنێت.

ئاژانسەکان

دەریایەک وا لەپشتەوە
کە مێژووی سەروەریی عەرەفاتە
مێژووی سەروەریش هەندێک جار
قودرەتمەندی ڕێی نەجاتە
و هەندێکی دیش
مایەی خەوی شیرین و
ڕێی کوێرەوەری و خراباتە
ئاگرێک وا لەپێشەوە
«هەنیە» پشکۆکەی خۆش دەکاو
لەوەش ناچێ بنیشێتەوە،
بەم زوانە.
هەورازێکی سەختیش ماوە
کە عینادی ئۆلمەرت و
خەمساردی ناوبژیوانە.
****
مەحمود ئەبو ئەلعەباس
سەرۆکی چارەکێکی وڵاتەکەی
نیوەی هێشتا داگیرکراوەو
چارەکێکی وا لای حەماس
ئەوی «رامەڵڵا»ش
هێند خراپە
بۆتە سەردێڕی دەنگوباس.
****
«ئەبو مازن»
عەقلانییەک لە جوگرافیایەکی
لێوان لێو لە توندوتیژی
لە کارەکتەری شێت و دەهری.
سەرۆکی دەوڵەتی «خەونی دێرین»
کە لە داخی گەندەڵی تۆراو
لەدەست توندڕەوی فڕی
ئەبو مازن،
گەشبینێک بەسەرکەوتن
بەسەرخستنی بەردی
سیزیف و
مانەوە لە لوتکەی نەمری.
لە داستانێک
پاڵەوانەکانی پێش ئەغیارەکان
لاپەڕەکانیان دڕی.

ژین سالح

***

مەحمود ئەبو ئەلعەباس
سەرۆکی چارەکێکی وڵاتەکەی
نیوەی هێشتا داگیرکراوەو
چارەکێکی وا لای حەماس
ئەوی "رامەڵڵا"ش
هێند خراپە
بۆتە سەردێڕی دەنگوباس.

***

"ئەبو مازن"
عەقلانییەک لە جوگرافیایەکی
لێوان لێو لە توندوتیژی
لە کارەکتەری شێت و دەهری.
سەرۆکی دەوڵەتی "خەونی دێرین"
کە لە داخی گەندەڵی تویراو
لەدەست توندڕەوی فڕی
ئەبو مازن.
گەشبینێک بەسەرکەوتن
بەسەرخستنی بەردی
سیزیف و
مانەوە لە لوتکەی نەمری.
لە داستانێک
پاڵەوانەکانی پێش ئەغیارەکان
لاپەڕەکانیان دڕی.

کۆندالیزا رایس

«کۆندالیزا رایس بابی دەیان هەزار دۆلار خشڵ و زێڕی
بەدیاری پێبەخشراوە»
ئاژانسەکان

ناوێک لە تەلی مۆسیقاوە
رەنگێک لە دارستانە چڕەکانی ئەفەریقاوە
شێرە ژنێکی رەشپێست
کە پساندوویەتی کۆتوبەندی
بۆ دەفعی چاوە زارە
کەوا پێی دەڵێن "کۆندی"
***

خانم کۆندالیزا رایس
کلیلی رازەکانی بوشو
رووی دەرەوەی ئەمەریکا
خەونێکی گەشی هەبوو:
لە بانێژەی "وایت هاوس"
سەیرێکی دونیا بکا

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

کۆندالیزا رایس

«کۆندالیزا رایس بایی دەیان هەزار دۆلار خشڵ و زێری بەدیاری پێبەخشراوە»

ئاژانسەکان

ناوێک لە تەلی مۆسیقاوە
رەنگێک لە دارستانە چڕەکانی ئەفەریقاوە
شێرە ژنێکی رەشپێست
کە پساندوویەتی کۆتوبەندی
بۆ دەفعی چاوە زارە
کەوا پێی دەڵێن «کۆندی»
****

خانم کۆندالیزا رایس
کلیلی رازەکانی بوش‌و
رووی دەرەوەی ئەمریکا
خەونێکی گەشی هەبوو:
لە بانێژەی «وایت هاوس»
سەیرێکی دونیا بکا
*****

زۆری نەبرد کە خەون
بۆ واقیع چنی تەون
کۆندی بەراستو چەپدا،
سواری کەشتی
جیهان بوو
رۆژێک لە شەرقی ئەوسەت
تەمبێی دیکتاتۆری بوو
رۆژێک لەجۆرجیا میوان،
غەزەبی بەر مۆسکۆ کەوت
«شەرقی ئەوسەت جەدید»
کوتەک بوو بۆ ئیستبداد
خشڵو زێڕیان پێ بەخشی
تا رایس نەیانکات بەرباد
بەچی دەچێ خشڵو زێڕ؟
کە سوارچاکێک قاتی بێ
خەراباتی دڵ کوێرکا
و بەرپا بێ ژیان ئاباد.
*****

عومری کابینە تەواو
«مامۆستای دیموکراسی»
دەچێتەوە بۆ زانکۆ
ناوچەکەش زۆری ماوە
بۆ ماف و بۆ ئازادی
تەخت بێو ببێتە سەکۆ.

ژین سالح

***

زۆری نەبرد کە خەون
بۆ واقیع چنی تەون
کۆندی بەراست‌و چەپدا،
سواری کەشتی
جیهان بوو
رۆژێک لە شەرقی ئەوسەت
تەمبێی دیکتاتۆری بوو
رۆژێک لەجۆرجیا میوان،
غەزەبی بەر مۆسکۆ کەوت
"شەرقی ئەوسەت جەدید"
کوتەک بوو بۆ ئیستبداد
خشڵاو زێڕیان پێ بەخشی
تا رایس نەیانکات بەرباد
بەچی دەچێ خشڵاو زێڕ؟
کە سوارچاکێک قاتی بێ
خەراباتی دڵا کوێرکا
و بەرپا بێ ژیان ئاباد.

***

عومری کابینە تەواو
"مامۆستای دیموکراسی"
دەچێتەوە بۆ زانکۆ
ناوچەکەش زۆری ماوە

بۆ ماف وبۆ ئازادی

تەخت بێ‌و ببێتە سەکۆ

"کۆندالیزا رایس بایی دەیان هەزار

دۆلار خشڵا و زێڕی بەدیاری

پێبەخشراوە"

جەنەڕاڵی دیبلۆماسی

«هەموو شێوازێک بۆ پاراستنی ئەمنیەتی وڵاتەکەمان پەیڕەو دەکەین» .

تیسپی لیڤنی وەزیری دەرەوەی ئیسرائیل

سەدەی بیستویەک
سەدەی خانمانە
با توندڕەوەکان یەخە دادڕن
لەمەلا رایس و لەملا هیلاری
لەو لاش لیڤنی لە مەیدانە.

***

هەتا ژنان سەروەرتر بن
سیاسەت جوانترو پەنهان.
لــێ پەیڕەوی جەنەڕاڵەکان
دەست نادات بۆ رێی خانمان
چ جای چاوی لێبکرێت.
با تەنانەت ئەو خانمەش
ئەفسەری پێشووی سوپاو
چالاکوانی مۆساد بێت.

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

جەنەڕاڵی دیبلۆماسی

«هەموو شێوازێک بۆ پاراستنی ئەمنیەتی وڵاتەکەمان پەیڕەو دەکەین».

تیسپی لیڤنی وەزیری دەرەوەی ئیسرائیل

سەدەی بیستویەک
سەدەی خانمانە
با توندڕەوەکان یەخە دادڕن
لەملا رایس و لەملا هیلاری
لەو لاش لیڤنی لە مەیدانە.
******

هەتا ژنان سەروەرتر بن
سیاسەت جوانترو پەنهان.
لـێ پەیڕەوی جەنەڕاڵەکان
دەست نادات بۆ رێی خانمان
چ جای چاوی لێبکرێت.
با تەنانەت ئەو خانمەش
ئەفسەری پێشووی سوپاو
چالاکوانی مۆساد بێت.
******

دەمڕاستی دیبلۆماسی ئیسرائیل
تیسپی لیڤنی.
پەیکەرێک لە جوانی باڵا
بۆ عەرەب لە رەنگ و کاژی حەربا
سوپەرمان لە خارجییەو
سەرۆک حزبێک لەبەرگی
«وەزیری حەرب»ـا
پەنجە توتەی هەڕەشەی
سەد ساروخی حەماسە
گەر لەپی ئایندە دەخوێنی.
«گوڵدا مائیر»ی دواڕۆژ
لەم خانمەدا بناسە.
******

لیڤنی خاتوون بۆ حەماس
هەر وەکو بەڵای خوایە
بۆیە دوعا لێکردنی
«هەم خێرو هەم غەزایە»
غەزە مەیدانی جەنگە
خارجیەش خەتی تەماس
لە ئەسڵیشدا ململانێی
بۆ شوێنی یەهوود ئۆلمەرت
و ئیحتیوای مەحمود عەباس.

ژین سالح

***

دەمڕاستی دیبلۆماسی ئیسرائیل

تیسپی لیڤنی.

پەیکەرێک لە جوانی باڵا

بۆ عەرەب لەرەنگ و کاژی حەربا

وەزیرێک لەپۆستی خاریجیەو

سەرۆک حزبێک لەبەرگی

"وەزیری حەربا"

پەنجە توتەی هەڕەشەی

سەد ساروخی حەماسە

گەر لەپی ئایندە دەخوێنی.

"گوڵدا مائیر"ی دوا رۆژ

لەم خانمەدا بناسە.

***

لیڤنی خاتوون بۆ حەماس

هەر وەکو بەڵای خوایە

بۆیە دوعا لێکردنی

هەم خێرو هەم غەزایە

غەزە مەیدانی جەنگە

خارجیەش خەتی تەماسە

لە ئەسڵیشدا ململانێی

بۆ شوێنی یەهوود ئۆڵمەرت

و ئیحتیوای مەحمود عەباسە

جۆرڤان ڤێیرا

یەکێتی تۆپی عێراق ناتوانێ لام ببات
جۆرڤان ڤێیرا
راهێنەری هەڵبژاردەی عیراق

راهێنەری دۆڕان
هەموو سمێڵا سورێک
هەمزە ئاغا نییەو،
نابێتە زێڕی ڕەسەنیش
هەموو درەوشاوەیەکی درۆ
دەبێ فوتبۆڵی
ئەم وڵاتەش
پێ بزانێ، هەموو
بنەچە بەرازیلییەک
نابێتەوە کاک "زاغالۆ"
بە کێ دەڵێی لەم عیراقەی
کەس کاغەزی کەسێکی تر
ناکاتەوە؟
بەکێ دەڵێی، هەموو

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

جۆرڤان ڤێیرا

یەکێتی تۆپی پێی عیراق ناتوانێ لام ببات

جۆرڤان ڤێیرا
راهێنەری هەڵبژاردەی عیراق

راهێنەری دۆڕان
هەموو سمێڵ سورێک
هەمزە ئاغا نییەو
نابێتە زێڕی ڕەسەنیش
هەموو درەوشاوەیەکی درۆ
دەبێ فوتبۆڵی
ئەم وڵاتەش
پێ بزانێ، هەموو
بنەچە بەرازیلییەک
نابێتەوە کاک «زاگالۆ»
بە کێ دەڵێی لەم عیراقەی
کەس کاغەزی کەسێکی تر
ناکاتەوە؟
بەکێ دەڵێی، هەموو
شتێک وا شێواوە
گەمەی سیاسەت
لە جامی فتبۆڵ ناخواتەوە؟
کە ئەحمەد ڕازی
ببێتە کاپتنی سیاسەتکار
بۆچی د.عەلی دەباغ
بکوژ و ببڕی وەرزشی نەبێ و
(ڤێیرا)ش
لە جێی بردنەوەی گەمە
ئاو نەکاتە ئاشی بەگوڕی
تیپی نەیار؟
جۆرڤان ڤێیرا
مەشقپێکەری دۆڕان و شکست
بەخت یاری بوو، (ئاسیا)ی هێنا
وازی لە نەگبەتی نەهانی
تا لەگەمەی (کەنداو)یدا
عیراقی لە ناوکەوە خست.
یانی کاکم بۆ ریشی عیراق چوو
سمێڵی بەرازیلیشی
ناوە بانی!

شتێک وا شێواوه
گەمەی سیاسەت لە
جامی فتبۆڵا ناخواتەوە؟
کە ئەحمەد ڕازی
ببێتە کاپتنی سیاسەتکار
بۆچی د. عەلی دەباغ
بکوژو ببڕی وەرزشی نەبێ‌و
(ڤێیرا)ش
لە جێی بردنەوەی گەمە
ئاو نەکاتە ئاشی بەگوڕی
تیپی نەیار؟
جۆرڤان ڤێیرا
مەشقپێکەری دۆڕان‌و شکست
بەخت یاری بوو ، (ئاسیا)ی هێنا
وازی لەنەگبەتی نەهانی
تا لەگەمەی (کەنداو)ێدا
عیراقی لە ناوکەوە خست.
یانی کاکم بۆ ریشی عیراق چوو
سمێڵی بەرازیلیشی
ناوە بانی!

موفتی پەرلەمان

«پابەندین بە وادەی هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی کوردستانەوە»

عەدنان موفتی
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان

دووجار لە مەرگی راستەقینە
گەڕایەوە
جارێک لە ساڵی هەشتاوحەوت
غەدر و ژەهری بەعسی تووش هات
جارێکی تر لە شوباتدا
وەختێک تیرۆری مەرگچێن
باڵی کێشایە سەر قەڵات
کەچی میوانی هەفتەمان
خۆی لە شەڕی راستەقینە
یانی: زەواج
هەرگیز نادات!
لەملا لە سەکۆی پەرلەمان
یاسای فرەژنی پێیە
لەولاش: خۆدەربازکردن و نەجات!

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

موفتی پەرلەمان

«پابەندین بە وادەی هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی کوردستانەوە»

عەدنان موفتی
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان

دووجار لە مەرگی راستەقینە
گەڕایەوە
جارێک لە ساڵی هەشتاوحەوت
غەدر و ژەهری بەعسی تووش هات
جارێکی تر لە شوباتدا
وەختێک تیرۆری مەرگچێن
باڵی کێشایە سەر قەڵات
کەچی میوانی هەفتەمان
خۆی لە شەڕی راستەقینە
یانی: زەواج
هەرگیز نادات!
لەملا لە سەکۆی پەرلەمان
یاسای فرەژنی پێیە
لەولاش: خۆدەربازکردن و نەجات!
* * * * *
موفتی دیاری هەولێر و
سەرۆکی موشەرعینی کوردستان:
عەدنان رەشاد موفتی
لە بنەماڵەی ئەفەندیانی هەولێری
شیعری
«جاهید»ی خوێندووە،
ئارەزووی لە دەنگی «فەرید»ـەو
گوێ لە ئەسمەهانیش دەگرێ.
* * * * *
لە ئەسڵدا باوەڕی
بە رێککەوتن لەگەڵ تورکمان و
حیواری عەرەب و کوردە
باوەڕی بە چارەی شێنەیی و
هەنگاو بە هەنگاوی وردە
بەڵام لە هەولێر
ئیدارەی پەرلەمانێکی
بان قەومی دەدا
کە هەندێکی لەگەڵ جیابوونەوە و
هەندێکیشی باوەڕی بە دەستووری
دەستووبردە.
* * * * *
وا سەرەنجام
هەر لە شوبات
داوای وادەی هەڵبژاردن دەکات
موفتی دەڵێ:
لە ١٩ی مایس، با دەوروتەسلیمێک بکرێت
لێ مەخابن، هەر لەبەر یاسای پەرلەمان
لە حەسانەوەی کۆتایی خولیشدا
جگەرەیەکی پشوودانی پێ ناکێشرێت!

ژین سالح

***

موفتی دیاری هەولێر و
سەرۆکی موشەرعینی کوردستان:
عەدنان رەشاد موفتی
لە بنەماڵەی ئەفەندیانی هەولێرێ
شیعری
"جاهید"ی خوێندووە
ئارەزووی لە دەنگی "فەرید"ـەو
گوێ لە ئەسمەهانیش دەگرێ.

***

لە ئەسڵدا باوەڕی
بە رێککەوتن لەگەڵ تورکمان و
حیواری عەرەب و کوردە
باوەڕی بە چارەی شێنەیی و
هەنگاو بە هەنگاوی وردە
بەڵام لە هەولێر
ئیدارەی پەرلەمانێکی
بان قەومی دەدا
کە هەندێکی لەگەڵ جیابوونەوە و
هەندێکیشی باوەڕی بە دەستووری
دەستووبردە.

***

وا سەرەنجام
هەر لە شوبات

داوای وادەی هەڵبژاردن دەکات
موفتی دەڵێ:
لە ١٩ی مایس با دەوروتەسلیمێک بکرێت
لێ مەخابن، هەر لەبەر یاسای پەرلەمان
لە حەسانەوەی کۆتایی خولیشدا
جگەرەیەکی پشوودانی پێ ناکێشرێت!

ئەبو ئیسراو!

دەبێ هەموومان پابەندی دەستور بین و دەستوریش
دەستکاری بکەین!

ئەبو ئیسراو!
نوری مالیکی

سەرۆک وەزیرانی عیراق
عەرەب چاکی سەلماندووە
"الناس علی دین ملوکهم"
حکومەت لەکوێ بێ
دەنگدەر لەوێیە
حکومەت هەم پارە، هەم
خەدەمات و هەم ....داری پێیە
مالکی زەعیمی ئەوحەدی وڵات و حکومەت
دینی عیراقییش وا لەسەر خەتە
کێ لە سەرەوەیە، ئەو لەسەر ئەوەیە
رازیکردنی خێرو بەرەکەتە.

****

بە دیموکراسی مەرکەزی سەپاند
بە هەڵبژاردن فیدراڵی قرتاند

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

ئەبو ئیسراء!

دەبێ هەمووومان پابەندی دەستوور بین و دەستووریش دەستکاری بکەین!

نوری مالکی
سەرۆک وەزیرانی عیراق

عەرەب چاکی سەلماندووە
«الناس على دين ملوكهم»
حکومەت لەکوێ بێ
دەنگدەر لەوێیە
حکومەت هەم پارە، هەم
خەدەمات و هەم ....داری پێیە
مالکی زەعیمی ئەوحەدی وڵات و حکومەتە
دینی عیراقییش وا لەسەر خەتە
کێ لە سەرەوەیە، ئەو لەسەر ئەوەیە
رازیکردنی خێرو بەرەکەتە.

* * * * *

بە دیموکراسی مەرکەزی سەپاند
بە هەڵبژاردن فیدراڵی قرتاند
بە شەڕی خانەقین و شەڕی ئیسنادیش
تۆوی دوژمنایەتی لەگەڵ کوردا چاند

* * * * *

نوری کامل ئەلمالکی
سەرۆک وەزیری عیراقی فیدراڵ
لە بزمار دەکوتێ و هەمیش دەدا، لە ناڵ
دۆستایەتی کوردانی دەوێ و
خۆشی لە کەرکوک بۆتە خاوەن ماڵ
شیعەی دەعوەیە و لەگەڵ سوننەشا
چاو بازی دەکا
وەک «ئەبو ئیسراء» هیچ عەیبی نییە
وەک سەرۆک وەزیر
چی ماوە نەیکا؟
دەستوور بۆ گوڵبژێری و
قانوونیش حەواڵەی لای
ئیسناد دەکا
بەم بردنەوەیەشی
هێندەی تر بایی
بۆ لەمەودواشی
مەگەر خوای گەورە
رەحمان پێ بکا!

ژین سالح

به شەڕی خانەقین و شەڕی ئیسنادیش
تۆی دوژمنایەتی لەگەڵا کوردا چاند
***
نوری کامل ئەلمالیکی
سەرۆک وەزیری عیراقی فیدراڵا
لە بزمار دەکوتێ و هەمیش دەدا لە ناڵا
دۆستایەتی کوردانی دەوێ و
خۆشی لە کەرکوک بۆتە خاوەن ماڵا
شیعەی دەعوەیە و لەگەڵا سوننەشا
چاو بازی دەکا
وەک "ئەبو ئیسراو" هیچ عەیبی نییە
وەک سەرۆک وەزیر
چی ماوە نەیکا؟
دەستوور بۆ گوڵبژێری و
قانونیش حەواڵەی لای
ئیسناد دەکا
بەم بردنەوەیەشی
هێندەی تر بایی
بۆ لەمەودواشی
مەگەر خوای گەورە
رەحممان پێ بکا!

شێرکۆ بێکەس

بەم زوانە سەرجەم بەرهەمەکانی شێرکۆ بێکەس لە چەند
بەرگێکدا لە سوید چاپ دەکرێت

لە زەمەنێکدا شیعر
لە پاشەکشێدایە
ئەو هێشتا وا لە لوتکەیە
هێشتا شیعری باسی
نوخبە و جێی سەرنجی
ئەو خەڵکەیە.
"جوامێر"ی داستانی
ئەدەبی موقاوەمە و
بۆ جەژنی ڤالانتاینیش
گوڵی سروشی شکۆفەیە
***
لەسەر کورسی، هی وەزارەت و
هی پەرلەمان،
جێناگرێ

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

شێرکۆ بێکەس

بەم زوانە سەرجەم بەرهەمەکانی شێرکۆ بێکەس لە چەند بەرگێکدا لە سوید چاپ دەکرێت

لە زەمەنێکدا شیعر
لە پاشەکشێدایە
ئەو هێشتا وا لە لوتکەیە
هێشتا شیعری باسی
نوخبە و جێی سەرنجی
ئەو خەڵکەیە.
«جوامێر»ی داستانی
ئەدەبی موقاوەمە و
بۆ جەژنی ڤالانتاینیش
گوڵی سروشی شکۆفەیە

* * * *

لەسەر کورسی، هی وەزارەت و
هی پەرلەمان،
جێناگرێ
لەسەر «کورسی»ی دەقی
تازە، فوارەی ئەفراندنی
دانامرکێ.
مەسافەیەک نزیکی رووناکبیرییە
و دوو مەسافەش دوور لە سیاسەت
راناوەستێ.

* * * *

سلێمانی پەیرەوی ژیانی و
ئەندێشەی هی بان کوردستان
شەهید و زامی نەتەوە
خولیای دیوانی ئاوەدان.
لە پشووی جەنگاوەریشدا،
چاوی ئەغیاران هەر کوێربێت،
عاشقێکە.. بە دڵ و بە... گیان

* * * *

شێرکۆ فایەق بێکەس
لە ٢٧ ساڵەی باوکەوە
لەسەر رەگی یاخیبوون روا
لە یادەوەری شەفیقەخانی دایکیشەوە
رێزی ژنی بە باڵادا برا.

ژین سالح

لەسەر "کورسی"ی دەقی
تازە، فوارەی ئەفراندنی
دانامرکێ.
مەسافەیەک نزیکی رووناکبیرییە
و دوو مەسافەش دوور لە سیاسەت
راناوەستێ.

***

سلێمانی پەیڕەوی ژیانی و
ئەندێشەی هی بان کوردستان
شەهید و زامی نەتەوە
خولیای دیوانی ئاوەدان.
لە پشووی جەنگاوەریشدا،
چاوی ئەغیاران هەر کوێربێت،
عاشقێکە.. بە دڵ و بە... گیان

***

شێرکۆ فایەق بێکەس
لە ٢٧ ساڵەی باوکەوە
لەسەر رەگی یاخیبوون روا
لە یادەوەری شەفیقەخانی دایکیشەوە
رێزی ژنی بە باڵادا بڕا.

تاریق هاشمی

((ئێمە گلەییمان لە برا کوردەکان هەیە))
تاریق هاشمی
جێگری سەرۆک کۆماری عێراق

هەموو کەشتییەکانی سووتاون
ئەم تاریقە وەکو
کوڕەکەی ئیبنوزیاد
بۆ پێشەوە بڕوا سوننەکانی
تاقمێکی بەتین و تاون.
لێ دوودڵ بێت
دەبنە تایتانیکێکی بەرباد.
****
تاریق ئەلهاشمی
ناوێکی عروبی پەسەن
لە سەردەمێکی ناپەسەندا
کە نە تەختی هاشمی ماوە و
نە تاجی پادشایەکی رەسەن.
میانڕەو وەک

تاریق هاشمی

«ئێمە گلەییمان لەبرا کوردەکان هەیە.»

تاریق هاشمی
جێگری سەرۆک کۆماری عیراق

هەموو کەشتییەکانی سووتاون
ئەم تاریقە وەکو
کوڕەکەی ئیبنوزیاد
بۆ پێشەوە بڕوا سوننەکانی
تاقمێکی بەتین و تاون.
لێ دوو دڵ بێت
دەبنە تایتانیکێکی بەرباد.

* * * *

تاریق ئەلهاشمی
ناوێکی عروبی پەسەن
لە سەردەمێکی ناپەسەندا
کە نە تەختی هاشمی ماوە و
نە تاجی پادشایەکی رەسەن.
میانڕەو وەک
بنچە ئیخوانییەکەی
مەسلەکی وەک روتبە
سەربازییەکەی
خواستی بێ سنوور
لە رۆژگاری تەوافوق و بەش و پێگەی
لە میانڕەویدا لەگەڵ سەرۆک دا
یارە و
لە ململانێشدا
چاوی لە پلە و جێگەی !
چاوی عروبەی لێ دووربێت
کوردەکان خۆشەویستی وین.
سوننەکان دەستبەرداری بن.
شیعەکان بۆی دەبنە پەرژین.

بنچە ئیخوانییەکەی
مەسلەکی وەک روتبە
سەربازییەکەی
خواستی بێ سنوور
لە رۆژگاری تەوافوق و بەش و پێگەی
لە میانڕەویدا لەگەڵ سەرۆک دا
یارە و
لە ململانێشدا
چاوی لە پلە و جێگەی!
چاوی عروبەی لێ دوور بێت
کوردەکان خۆشەویستی وین.
سوننەکان دەستبەرداری بن.
شیعەکان بۆی دەبنە پەرژین.

سەید عادل عەبدولمەهدی

عیراق بەرەو عەسکەرتاری و دیکتاتۆری دەڕوات
عادل عەبدولمەهدی
سەرۆک کۆماری عیراق

سەید عەبدولمەهدی باوک
شالیاری دائیمی
پادشاو،
سەیدی کابینەکانی "عەهدی بائید".
خۆشی ماوەیەک قەومی بوو
ئەو دەمەی عروبە رۆمانسی و
بەعسیش نەکرابووە حزبی قائید.
کوڕی شالیار خۆی دایەدەست
قەدەری چەپ و
لە پاریسی
پایتەختی ئۆینبازی شۆڕش و
"ئاژاوەی فیکریی" گیرسایەوە.
بەعس هێندە زوڵمی لە شیعە کرد
شیوعیەت هێندە پاشەکشێی کرد

سکێچ: عەلی مەندەلاوی

سەید عادل عەبدولمەهدی

عیراق بەرەو عەسکەرتاری و دیکتاتۆری دەڕوات

عادل عەبدولمەهدی جێگری سەرۆک کۆماری عیراق

سەید عەبدولمەهدی باوک
شالیاری دانیمی
پادشاو،
سەیدی کابینەکانی «عەهدی بائید».
خۆشی ماوەیەک قەومی بوو
ئەو دەمەی عروبە رۆمانسی و
بەعسیش نەکرابووە حزبی قائید.
کوڕی شالیار خۆی دایەدەست
قەدەری چەپ و
لە پاریسی
پایتەختی ئۆینبازی شۆڕش و
«ئاژاوەی فیکریی» گیرسایەوە.
بەعس هێندە زوڵمی لە شیعە کرد
شیوعیەت هێندە پاشەکشێی کرد
سەرەنجام میوانی ئەم هەفتەیە
روو لە ئیمامی هەق و عەدل: ئیمامی عەلی
بای دایەوە.

* * * *

سەید عادل عەبدولمەهدی
رۆشنبیرییەکەی سەرمایەی زێڕینە بۆ
عیراق و
بەڵای ناگەهانی سیاسەتە.
لە بەغدایەک نە کتێب دادی دەدا و
نە فیکریش خاوەن دەرفەتە.

* * * *

پاڵێوراوی هەمیشەی سەرۆک وەزیرانی و
لابراوی دوا ساتی سازش و سەودا.
هەر دەنگ مەکەن، چیرۆکێکی پڕ خەفەتە.
لە حوکمی عەسکەری دەترسن.
لە مافی کوردان دەپرسن
باوەڕپێکراوی ئال حەکیم و هۆی
ئاخو ئۆفی حزبی دەعوە
جێگری سەماحەتی حەکیم و دۆستی دێرینی
سەرکۆمارە.
چانسی کەمە، یان خۆی لە ئەسڵا نەگبەتە؟
لە جنوب دۆستی کوردە، تاوانبارە
بۆ شیعە زنجیرپسێن و
لەبەر سونەش خەفەتبارە
ئەمەش دابی
بیرمەندی گیرۆدەی:
وەزیفەی ریئاسەتە.

سەرەنجام میوانی ئەم هەفتەیە
روو لە ئیمامی هەق و عەدل: ئیمامی عەلی
بای دایەوە.
❋❋❋

سەید عادل عەبدولمەهدی
رۆشنبیرییەکەی سەرمایەی زێڕینە بۆ
عیراق و
بەڵای ناگەهانی سیاسەتە.
لە بەغدایەک نە کتێب دادی دەدا و
نە فیکریش خاوەن دەرفەتە.
❋❋❋

پاڵێوراوی هەمیشەی سەرۆک وەزیرانی و
لابراوی دوا ساتی سازش و سەودا.
هەر دەنگ مەکەن، چیرۆکێکی پڕ خەفەتە.
لە حوکمی عەسکەر دەترسێ.
لە مافی کوردان دەپرسێ
باوەڕپێکراوی ئال حەکیم و هۆی
ئاخو ئۆفی حزبی دەعوە
جێگری سەماحەتی حەکیم و دۆستی دێرینی
سەرکۆمارە.
چانسی کەمە، یان خۆی لە ئەسڵا نەگبەتە؟
لە جنوب دۆستی کوردە، تاوانبارە

بۆ شیعە زنجیرپسێن و
لەبەر سونەش خەفەتبارە
ئەمەش دابی
بیرمەندی گیرۆدەی:
وەزیفەی ریئاسەتە·

سەرۆکی حزبی هەمیشە براوە

ئێمە لە کاریگەری تەنگەژەی دارایی لەسەر وڵاتەکەمان دەترسین
عجایکوب زۆما
سەرۆکی تازە هەڵبژێردراوی باشووری ئەفریقا

شاگردی جارانی کاک ماندێلایە
دەرچووی خەباتی جنوب ئەفریقایە
سەرەڕای کەموکوڕی و کێوی رەخنەکان
حزبی موئتەمەر، چونکە خۆی ئەسڵە
گرەوی بردەوە لە گشت نەیاران.
حزبی رۆژانی سەختی خەباتە
رێی حزبی ئەسڵی رێگای نەجاتە
کە لیستی حزب ماوە لە ساحە
دەنگدان بە مونشەق هەر زۆر گوناحە
***
سەرەنجام جایکوب
کوڕی مام زۆما
زانی لێرەوە بۆ چەند دەورەی تر
هەموو رێگاکان دەچنەوە رۆما

سەرۆکی حزبی هەمیشە براوە

ئێمە لە کاریگەری تەنگەژەی دارایی لەسەر وڵاتەکەمان دەترسین

جایکوب زۆما
سەرۆکی تازە هەڵبژێردراوی باشووری ئەفریقا

شاگردی جارانی کاک ماندێلایە
دەرچووی خەباتی جنوب ئەفریقایە
سەرەڕای کەموکوڕی و کێوی رەخنەکان
حزبی موئتەمەر، چونکە خۆی ئەسڵە
گرەوی بردەوە لە گشت نەیاران.
حزبی رۆژانی سەختی خەباتە
رێی حزبی ئەسڵی رێگای نەجاتە
کە لیستی حزب ماوە لە ساحە
دەنگدان بە مونشەق هەر زۆر گوناحە

* * * *

سەرەنجام جایکوب
کوڕی مام زۆما
زانی لێرەوە بۆ چەند دەورەی تر
هەموو رێگاکان دەچنەوە رۆما
نەحزبی رکابەر، نە گروپی جیاوازخواز
نەگەیشتنە موراد، ناگەنە مراز
حزبێک میللەتی لە خەم رزگار کرد
لە هەڵبژاردندا، تاجەکەی بۆ خۆی برد
لەمەو دوای حوکمکردن
کێشەی زۆر دەبێ
سەختر لە جاران
ئەرکی خزمەتەو
داوای «سپیو رەش»
جۆراوجۆر دەبێ.
میللەت کە متمانەی پێتان دایەوە
لە خزمەتیابن، بەسەرو بەگیان،
بەسەرمایەوە.

ژین سالح

نەحزبی رکابەر، نە حزبی جیاوازخواز
نەگەیشتنە موراد، ناگەنە مراز
حزبێک میللەتی لە خەم رزگار کرد
لە هەڵبژاردندا، تاجەکەی بۆ خۆی برد
لەمەودوای حوکمکردن
کێشەی زۆر دەبێ
سەختر لە جاران
ئەرکی خزمەتەو
داوای "سپیو رەش"
جۆراوجۆر دەبێ.
میللەت کە متمانەی پێتان دایەوە
لە خزمەتیابن، بەسەرو بەگیان
بەسەرمایەوە.

سواری گورجستان

«رۆژئاوا پشتی تێکردین»

میخایل ساکاشڤیلی

سەرۆک وڵاتی گورجستان

حاڵتان بە حاڵی دەردی ئەو نەبێ.
مردووتان کە مرد شیرین خەو نەبێ.
ئەم گورجستانە، نیشتەنی ستالین
بۆ روسیای پۆتین کردییە "فەلەستین"؟
رق کە ببارێ ئاوا دەبارێ
پۆرتی بەدلیسی هێنایە خوارێ

***

گیرۆدەی داوی شەڕی گەورەکان
باعیسی سەرچڵی
بێ هۆ، بێ هەنجەت
بێ ناو و نیشان.
پشت بەستوو بە غەرب ، خۆی گیڤ کردەوە
لەملا ، لە شەرق و رێک لە مۆسکۆوە

سواری گورجستان

"رۆژئاوا پشتی تێکردین"

میخایل ساکاشفیلی
سەرۆک وڵاتی گورجستان.

حاڵتان بە حاڵی دەردی ئەو نەبێ.
مردووتان کە مرد شیرین خەو نەبێ.
ئەم گورجستانە، نیشتەنی ستالین
بۆ روسیای پۆتین کردییە «فەلەستین»؟
رێ کە بباری ئاوا دەباری
پۆرتی بەدلیسی هێنایە خواری

* * * *

گیرۆدەی داوی شەڕی گەورەکان
باعیسی سەرچڵی
بێ هۆ، بێ هەنجەت
بێ ناو و نیشان.
پشت بەستوو بە غەرب ، خۆی گێف کردەوە
لەملا ، لە شەرق و رێک لە مۆسکۆوە
پاشەکشێ پێکرا و بۆ قاوغەکەی
خۆی، یانی هیی جاران،
بە پەلە چۆوە!
لە جێی شەڕی روس ، شەڕی بێ ئامان
بۆ سەرقاڵ نابی
بە وڵاتی خۆتان؟
لە جێی ئەستۆنیا
بگرە ئەپخازیاش
بۆ خەریک نابی
بە ئاوەدانی، بە دیموکراسیی
بە دیلبۆماسیی پیاوی نیاز باش؟
واشنتۆن، کە دۆستە،
بۆ ئەوە دۆستە
تا تۆ لەو پۆستە
هاوکاری بەدلیسی و واشنتۆنیش بی.
کە فەرتەنە بکەی، یان شەڕ بفرۆشی؟
بە روسیای پۆتین، ئەیارە دراوسێکەی
ئەوسا سەرۆک بوش،
یان جێگرەوەکەی:
سەرۆک ئۆباما
چۆن فریات کەون
کاک ساکاشڤیلی،
کە خۆت کەوتبی
بە پشتی کۆما
میللەتت ئاوارەیە بە دەشت و چۆما
سیاسەت و پایتەختیش
هەروان، بە دیلی؟

پاشەکشێ پێکرا و بۆ قاوغەکەی
خۆی، یانی هیی جاران،
بە پەلە چۆوە!
لە جێی شەڕی روس ، شەڕی بێ ئامان
بۆ سەرقاڵ نابی
بە وڵاتی خۆتان؟
لە جێی ئەستۆنیا
بگرە ئەپخازیاش
بۆ خەریک نابی
بە ئاوەدانی، بە دیموکراسیی
بە دیلبۆماسیی پیاوی نیاز باش؟
واشنتۆن، کە دۆستە،
بۆ ئەوە دۆستە
تا تۆ لەو پۆستە
***

هاوکاری بەدلیسی و واشنتۆنیش بی.
کە فەرتەنە بکەی، یان شەڕ بفرۆشی؟
بە روسیای پۆتین، نەیارە دراوسێکەی
ئەوسا سەرۆک بوش،
یان جێگرەوەکەی:
سەرۆک ئۆباما
چۆن فریات کەون
کاک ساکاشڤیلی،

که خۆت کەوتبی
بە پشتی کۆما
میللەتت ئاوارەیە بە دەشت و چۆما
سیاسەت و پایتەختیش
هەروان، بە دیلی؟

خەواجە ئۆغلو!

کار لەسەر هێنانە سەر پلێتی کێشەکان دەکەین
ئەحمەد داود ئۆغلو
وەزیری دەرەوەی تورکیا

پێی دەڵێن مستەر کیسنجەر
بۆ رۆژهەڵاتی ناوەڕاست.
لەجێی گەڤ و هەڕەشە
دیپلۆماسی نەرم و نیان
بۆ دۆستان، دێنێ بە خەڵات.
راوێژکاری ئەردوغان
شەرقی غەزەو کرد بە یەکجار
هێرشی هێند کاریگەر:
تیغی تیژ، نەک هی دەبان
سوارچاکی لێکگەیشتن
خاوەنی تیغی زوبان!
***
داود ئۆغلوی خەواجە
ساینی تورکیای سەدەی نوێ

خەواجە ئۆغلو!

کار لەسەر هێنانە سەر پلێتی کێشەکان دەکەین.

ئەحمەد داود ئۆغلو
وەزیری دەرەوەی تورکیا

پێی دەڵێن مستەر کیسنجەر
بۆ رۆژهەڵاتی ناوەڕاست.
لەجێی گەف و هەڕەشە
دیپلۆماسی نەرم و نیان
بۆ دۆستان، دێنێ بە خەڵات.
راوێژکاری ئەردوغان
شەرقی غەزەو کرد بە یەکجار
هێرشی هێند کاریگەر:
تیغی تیژ، نەک هی دەبان
سوارچاکی لێکگەیشتن
خاوەنی تیغی زوبان!

* * * *

داود ئۆغلوی خەواجە
سایێنی تورکیای سەدەی نوێ
رۆژێ لە بەغدا، یەریڤان
جارێ بە نهێنی لە هەولێر
جارێ بە ئاشکرا لە
واشنتۆن،
یان لە دیمەشق و لە تاران.
فاتحی بەجەبەروتی وڵاتان
مەمالک و ئەقالیم
بۆ چارەی کێشە و گرفت
سەد سەعات گوێڕادێران.
دوو سەدیش بۆ سین و جیم.

* * * *

دەزانێ دونیا گۆڕاوە
شمشێر لە سەردەم تۆراوە
بۆیە وەزیری دەرەوە
وردو درشتی کێشەکان
لەخوار تاکو سەرەوە
کێومالّی دۆستێکانی وین
عەرەب و عەجەم، تا گورجستان
یەکێتی ئەوروپا، تا وڵاتی چین.
ئۆغلو باشە بۆ دەرەوەی تورک
لێ وڵات قەد ئارام نابێ.
تا دیار بەکر عاجز بێ و
تا قسەو گفتوگۆ نەکەن
لەگەڵ حەمەدۆک: ئەحمەد تورک.

ژین سائح

رۆژێ لە بەغدا، یەریڤان
جارێ بە نهێنی لە هەولێر
جارێ بە ئاشکرا لە
واشنتۆن،
یان لە دیمەشق و لەتاران.
فاتحی بەجەبەروتی وڵاتان
مەمالک و ئەقالیم
بۆ چارەی کێشە و گرفت
سەد سەعات گوێڕادێران.
دوو سەدیش بۆ سین و جیم.
***
دەزانێ دونیا گۆڕاوە
شمشێر لە سەردەم تۆراوە
بۆیە وەزیری دەرەوە
وردو درشتی کێشەکان
لەخوار تاکو سەرەوە
کێومالْی دۆسێکانی وین
عەرەب و عەجەم ، تا گورجستان
یەکێتی ئەوروپا، تا وڵاتی چین.
ئۆغلو باشە بۆ دەرەوەی تورک
لێ وڵات قەد ئارام نابێ.
تا دیار بەکر عاجز بێ و
تا قسەو گفتوگۆ نەکەن
لەگەڵا حەمەدۆک: ئەحمەد تورک

جۆن دیمیانیوک

«من تاوانبار نیم، هەڵەیەک لە مەسەلەکەدا هەیە»
پاسەوانی زیندانێکی نازییەکان لە پۆڵەندا کە لە ئەڵمانیا بە تۆمەتی بەشداری لە کوشتنی نزیکەی سی هەزار جولەکە لە جەنگی جیهانیی دووەمدا دادگایی دەکرێت

ئیڤانی ترسناک!
زیاد لەنیو سەدە
بەدوایدا گەڕان.
لەدەستیان قوتار بوو،
چوون بەرزەکی بانان
بەڵام عەدالەت، خوێنی
قوربانیان
گەورەتر لە فێڵی
بەعسی و نازسیتە
درەنگ یان زوو
دێتەوە مەیدان
***
تاوانباری جەنگ

جۆن دیمیانیوک

"من تاوانبار نیم، هەڵەیەک لەمەسەلەکەدا هەیە"

پاسەوانی زیندانێکی نازییەکان لە پۆڵەندا کە لە ئەڵمانیا بە تۆمەتی بەشداری لە کوشتنی نزیکەی سی هەزار جولەکە لە جەنگی جیهانیی دووەمدا دادگایی دەکرێت

ئیڤانی ترسناک!

زیاد لەنیو سەدە
بە دوایدا گەڕان.
لەدەستیان قوتار بوو
چوون بەرزەکی بانان،
بەڵام عەدالەت، خوێنی
قوربانیان
گەورەتر لە فێڵی
بەعسی و نازسیتە
درەنگ یان زوو
دێتەوە مەیدان.
* * * *
تاوانباری جەنگ
ناسراو بە ئیڤان
ئیڤانی ترسناک، قەیسەریش نەبوو
چوون جەلادەکەی
ئەنفالی کوردان
حەجاج رەفتارو
ناو (جۆن دیمیانیوک)
نزیکەی سی هەزار
گیانی خستە چۆک
کەچی ئێستاکە دەڵـێ:
من نەبووم،
من خۆم کۆمۆنیست
تووشی بەندی بووم.
غەسیلی دەماغ
تووشی دەردێ بووم
لە وڵات تەولا
لە حکومەت یاساغ.
* * * *
غەسیلی چی بووی؟
بەندی «شمولی»
جا هی بەلشەفی
یان بەعسی و نازی
کە میللەت قڕان
لاتان ئایدیا بێت
فیکرو رێبازی؟
تۆ خۆت نۆکرانی
میللەتت راگوێزراو
چیت دابوو لە ستالین
یان هیتلەرو ماو؟
زیاد لە پەنجا ساڵ
بەترس و لەرزەو
فێڵی فەتاح فاڵ
تا سەرەنجامیش
وەک سەدام، کیمیاوی
راوی و سەبعاوی
وا کەوتیتە داو.

ناسراو بە ئیڤان
ئیڤانی ترسناک، قەیسەریش نەبوو
چوون جەلادەکەی
ئەنفالی کوردان
حەجاج رەفتار و
ناو (جۆن دیمیانیوک)
نزیکەی سی هەزار
گیانی خستە چۆک
کەچی ئێستاکە دەڵێ:
من نەبووم،
من خۆم کۆمۆنیست
تووشی بەندی بووم
غەسیلی دەماغ
تووشی دەردێ بووم
لە وڵات تەولا
لە حکومەت یاساغ
***
غەسیلی چی بووی؟
بەندی ((شمولی))
جا هی بەلشەفی
یان بەعسی و نازی
کە میللەت قڕان
لاتان ئایدیا بێت
فیکر و ڕێبازی؟

تۆ خۆت ئۆكرانی
میللەتت راگوێزراو
چیت دابوو لە ستالین
یان هیتلەر و ماو؟
زیاد لە پەنجا ساڵ
بە ترس و لەرزەو
فێڵی فەتاح فاڵ
تا سەرەنجامیش
وەک سەدام، كیمیاوی
راوی و سەبعاوی
وا كەوتیتە داو.

هەڤاڵ کۆڵن پاوڵ

«پێم وایە پاوڵ حزبی بەجێهێشتووە،
نەمزانیووە کە تا ئێستا جەمهورییە»
دیک چینی
«زانیارییەکانی چینی هەڵەیە، من تائێستاش خۆم
بەجەمهوری دەزانم»
کۆڵن پاوڵ

نە لەکۆبونەوەی شانە و پۆل
بەشدار دەبێ،
نە ئابونەی حزب دەدا
لە سەرۆک بوش بوو تەولا و
دەنگی بە جۆن مەیکن نەدا
***
لە تەنگژەدا فریای جەمهوری نەکەوی و
لە هەڵمەتی هەڵبژاردنیشدا بێدەنگ و بێ هیوا و
سەرکز بی.
ئەی پێم نالێی، کاک کۆڵن پاوڵ

هەڤاڵ کۆڵن پاوڵ

«پێم وایە پاوڵ حزبی بەجێهێشتووە،
نەمزانیووە کە تائێستا جەمهورییە»
دیک چینی

«زانیارییەکانی چینی هەڵەیە، من
تائێستاش خۆم بەجەمهوری دەزانم»
کۆڵن پاوڵ

ن لەکۆبونەوەی شانە و پۆل
بەشدار دەبێ؛
ە ئابوونەی حزب دەدا
ە سەرۆکی بوش بوو تەوەلا و
دەنگی بە جۆن مەکین ئەدا
* * * *
ە تەنگژەدا فریای جەمهوری
نەکەوی و
ە هەڵمەتی هەڵبژاردنیشدا بێدەنگ
ر بێ هەوا و
ەرکز بی.
ەی پێم ناڵێی، کاک کۆڵن پاوڵ
تۆ بۆچی ئەندامی حزبی؟
* * * *
ە ئیدارەی بوشی باوک
ە کوێت گیرتخوارد و
ەسرەت بە گورگان خواردوو دا.
ە ئیدارەی بوشی کوڕدا
ەم دوودڵ و هەمیش ڕاڕا
تا دیبلۆماسییەت کەوتەگەڕو
وێنەرت بەملا و بەولادا نارد.
کاک رامسفێڵدی برادەرت، بەغدای بە
ژەنەراڵ فرانکس سپارد.
* * * *
کابینەی دوو، درەنگیش بوو
خانم رایسی هێنایە جێت،
کاتێک حزبی جەمهورییەکان
کەوتە داوی هەڵبژاردن
لەجێی پاڵپشتیت بۆ مەکین
وا بینیان ریزی ئۆباماپە
رێ و جێت!
* * * *
سەر سەرم، رەخنەت هەیە
بان دیەم، ئەم وەزعەی
حزب پڕ لە هەڵە و پەڵەیە
بەڵام کەی رەوای هەقە،
ئەی کاک پاوڵ،
سەنگەری تر لە حزب بگری و
بیکەیتەوە بە شەڕە تەقە.
کاک (تیم بولنتی) هاوڕێی دڵسۆزی
حزبەکەت، چاکی درکاند:
«پێت ناخۆشە کە پێت بڵێم، لە
جێی توانج، تەنگژەی حزب چارە
بکە،
چونکە قسەم رەوای حەقە،
قسەی حەقیش دایمە ڕەقە»

تۆ بۆچی ئەندامی حزبی؟

***

لە ئیدارەی بوشی باوک
لە کوێت گیرتخوارد و
بەسرەت بە گورگان خواردوودا٠
لە ئیدارەی بوشی کوڕدا
هەم دوودڵا و هەمیش ڕاڕا
تا دیبلۆماسییت کەوتەگەڕو
نوێنەرت بەملا وبەو لادا نارد٠
کاک رامسفێڵدی برادەرت، بەغدای بە
ژەنەڕاڵا فرانکس سپارد٠

***

کابینەی دوو، درەنگیش بوو
خانم رایسی هێنایە جێت
کاتێک حزبی جەمهورییەکان
کەوتە داوی هەڵبژاردن
لەجێی پاڵپشتیت بۆ مەکین
وا بینیان ریزی ئۆبامایە
رێ و جێت!

***

سەر سەرم ، رەخنەت هەیە
بان دیەم ، ئەم وەزعەی
حزب پڕ لە هەڵە و پەڵەیە
بەڵام کەی رەوای هەقە،

ئەی کاک پاوڵا،
سەنگەری تر لە حزب بگری و
بیکەیتەوە بە شەڕە تەقە.
کاک (تیم بولنتی) هاوڕێی دڵسۆزی
حزبەکەت، چاکی درکاند:
"پێت ناخۆشە کە پێت بڵێم، لە جێی توانج، تەنگژەی حزب
چارە بکە
چونکە قسەم ڕەوای حەقە
قسەی حەقیش دایمە ڕەقە"

سۆشیالیزمی میراتگری!

کیم ئیل یۆنگ کە جێی باوکی،
کیم ئیل سۆنگی گرتەوە
بە نیازە کیم جۆن ئۆنی
کوڕی لە شوێنی خۆی دابنێت.

ئاژانسەکان

دوو ناو و ناوەڕۆکی نەوەوی لای
هاوڕێ کیم ئیل یۆنگ
پیرۆزن، وەک شەرابی کۆن
تاقیکردنەوەی چەکی
نەوەوی وڵاتەکەی
و بەروبومی
حامزی
نەوەوی
خۆی: هاوڕێ کیم جۆن ئۆن.
خوا بەزیادی نەکات
هەردووکیان بۆ مرۆڤ
دەرد و بەڵان.
دووەمیان بەڵا بۆ گەلی کۆریا و

سۆشیالیزمی میراتگری!

کیم ئیل یۆنگ کە جێی باوکی،
کیم ئیل سۆنگی گرتەوە
بە نیازە کیم جۆن ئۆنی
کوڕی لە شوێنی خۆی دابنێت.

ئاژانسەکان

دوو ناو و ناوەڕۆکی نەوەوی لای
هاوڕێ کیم ئیل یۆنگ
پیرۆزن، وەک شەرابی کۆن
تاقیکردنەوەی چەکی
نەوەوی وڵاتەکەی
و بەروبومی
حامزی
نەوەوی
خۆی: هاوڕێ کیم جۆن ئۆن.
خوا بەزیادی نەکات
هەردووکیان بۆ مرۆڤ
دەرد و بەڵان.
دووەمیان بەڵا بۆ گەلی کۆریا و
یەکەمیان بۆ زەوی، بۆ
ئاسمان و چینی ئۆزۆن

* * * *

سۆشیالیزمی میراتگری
لە باوکی چل ملیۆن کۆرییەوە:
هاوڕێی خۆشەویست کیم ئیل
سۆنگ
بۆ باوکی مامناوەنجی
سەرکردەی بێ هاوتای نەوەوی
یانی: هاوڕی کیم ئیل یۆنگ.
سۆشیالیزمێک بە میراتیان بێ
هەر لە تیئوری زۆتشەی درۆ
تا تیئوری بەعسی ترۆ
سۆشیالیزمی میراتگری
میراتی دیکتاتۆرییە
چ سوور بێ یاخود سپی روون
یان بێ رەنگ بێ و بێ تام و بۆ!

* * * *

لە هەر کوێیەک ئیستبداد هەبێ
ناوی بنێ کۆریای باکوور
لە هەر کوێیەک هەژاری هەبوو
نانکڕین بە سرە و را دەربڕین
بە قستی مانگانەبوو
ئەوێیە جەهەنەمی
نزیک و دوور
با خاوەنی کورەی ئەتۆم
یان ساحیبی
کیم ـی باپیر
کیم ـی باوک و
کیم ـی کوڕ بێ.
با تەنانەت بۆی دانەوێنن
ئەمەریکا و چین
عەجەم و رۆم.

ژین سالح

یەکەمیان بۆ زەوی، بۆ
ئاسمان و چینی ئۆزۆن
❋❋❋
سۆشیالیزمی میراتگری
لە باوکی چل ملیۆن کۆرییەوە
هاوڕێی خۆشەویست کیم ئیل
سۆنگ
بۆ باوکی مامناوەنجی
سەرکردەی بێ هاوتای نەوەوی
یانی: هاوڕێ کیم ئیل یۆنگ
سۆشیالیزمێک بە میراتیان بێ
هەر لە تیئوری زۆتشەی درۆ
تا تیئۆری بەعسی تڕۆ
سۆشیالیزمی میراتگری
میراتی دیکتاتۆرییە
چ سوور بێ یاخود سپێ روون
یان بێ رەنگ بێ و بێ تام و بۆ!
❋❋❋
لە هەر کوێیەک ئیستبداد هەبێ
ناوی بنێ کۆریای باکوور
لە هەر کوێیەک هەژاری هەبوو
نانکڕین بە سرە و را دەربڕین
بە قستی مانگانە بوو
ئەوێیە جەهەنەمی

نزیک و دوور
با خاوەنی کورەی ئەتۆم
یان ساحیبی
کیم-ی باپیر
کیم-ی باوک و
کیم-ی کوڕ بێ.
با تەنانەت بۆی دانەوێنن
ئەمەریکا و چین
عەجەم و رۆم

نەژادی دوو

ئەحمەدی نەژاد لە هەلومەرجێکی
دژواری هەڵبژاردندا جارێکی تر
دەورانێکی تری سەرۆکایەتی ئێرانی
بەنسیب بوو
ئاژانسەکان

ئەسڵەن ئازەری و
ئێرانی نەژاد
هەزار دۆستی چاک
لەگەڵ فەقیران خاوەن پرۆژە
لەگەڵ ریفۆرما کەسێکی بێ باک
هەر دەستی و رۆژە بە رۆژە
***
دکتۆر مەحمودی ئەحمەدی
نەژاد
سەرۆک کۆماری پر کێشەی
ئێران
لەگەڵ جولەکە لە شەڕ و
دەعوا
لەگەڵ ((شەیتانی ئەکبەری دونیا))

نەژادی دوو

نەحمەدی نەژاد لە هەلومەرجێکی دژواری هەڵبژاردندا جارێکی تر دەورانێکی تری سەرۆکایەتی ئێرانی بەنسیب بوو

نازانسەکان

ئەسڵەن ئازەری و
ئێرانی نەژاد
هەژار دۆستی چاک
لەگەڵ فەقیران خاوەن پرۆژە
لەگەڵ ریفۆرما کەسێکی بێ باک
هەر دەستی دەستی و رۆژە بە
رۆژە

* * * *

دکتۆر مەحمودی ئەحمەدی
نەژاد.
سەرۆک کۆماری پر کێشەی
ئێران
لەگەڵ جولەکە لە شەڕو
دەعوا
لەگەڵ «شەیتانی ئەکبەری
دونیا»
ناکۆکی سیاسیی لێ بووە بە
تەقوا.
یەک تۆزقاڵ لا نادا
لەقسەی رەهبەر
یەک زەڕە خۆش نابێ
لە زەڕەی ئەتۆمی،
لەوەلائی پاسداران،
لە دەعمی عەسکەر.

* * * *

بە حەملەی هەڵبژاردن
دوعای پیاوچاکان
وا جارێکی تر، بۆ چوارساڵی تر
هاتەوە مەیدان.
موسەوی و کەڕوبی
کەیفی خۆیانە
بۆ شکات و گلەیی
دەچنە سەر وەیس
یان داد و بێدادیان
لە حەرەمی زانکۆ و
لە دادگاکانە.

* * * *

نەژاد هاتەوە
بۆ سەر کورسی نا،
بۆ سەر حەسیری
سەرۆکایەتی.
ئەمما ئێرانی
کۆماری ئیسلامی
هێشتا گرفت
دەردە دارێتی
نەژاد یەک تەواو
ئێستا نەژاد دوو
لەم هەفتەیەوە
وا سەرداریێتی.

ژین سالح

ناکۆکی سیاسیی لێ بووە بە تەقوا.
یەک تۆزقاڵ لا نادا
لە قسەی ڕەهبەر
یەک زەڕە خۆش نابێ
لە زەڕەی ئەتۆمی،
لە وەلائی پاسداران،
لە دەعمی عەسکەر.
***
بە حەملەی هەڵبژاردن
دوعای پیاوچاکان
وا جارێکی تر، بۆ چوار ساڵی تر
هاتەوە مەیدان.
موسەوی و کەڕوبی
کەیفی خۆیانە
بۆ شکات و گلەیی
دەچنە سەر وەیس
یان داد و بێدادیان
لە حەرەمی زانکۆ و
لە دادگاکانە.
***
نەژاد هاتەوە
بۆ سەر کورسی نا،
بۆ سەر حەسیری
سەرۆکایەتی.

ئەمما ئێرانی
کۆماری ئیسلامی
هێشتا گرفت
دەردە دارێتی
نەژاد یەک تەواو
ئێستا نەژاد دوو
لەم هەفتەیەوە
وا سەردارێتی

مووسەوی

عەسای مووسابوو
لەسەردەمی زوو،
سەرۆک وەزیری دەمی ئیمام بوو
چەپڵە لێدەری حوکمی ئیسلام بوو
کەچی ئێستاکە لێی تەوەللایە
دژی دەسەڵات، ماڵی جیایە
***
ئاغای مووسەوی هەتا لەگەڵ بوو
نیزام وئیمام، گشتی بە دڵ بوو
کە مۆدی نەما، دەوری کۆماری
ئیسلاح تەڵەبان بوونە: بیماری
میرم مووسەوی
تۆ خۆت بەشێک بووی
لەم رێگاونەزمە

مووسەوی

عەسای مووسابوو
لە سەردەمی زوو،
سەرۆک وەزیری دەمی ئیمام بوو،
چەپڵە لێدەری حوکمی ئیسلام
بوو
کەچی ئێستاکە لێی تەوەللایە
دژی دەسەڵات، ماڵی جیایە

* * * *

ئاغای مووسەوی هەتا لەگەڵ
بوو
نیزام و ئیمام، گشتی بە دڵ بوو
کە مۆدی نەما، دەوری کۆماری
ئیسلاح تەڵەبان بوونە: بیماری.
میرم مووسەوی
تۆ خۆت بەشێک بووی
لەم رێگاو نەزمە
ئێستا چ خێرە، ئەم بەزم و
رەزمە؟
ئاوێکی وا رشت بە زێی سیروانا
بەردە فرکانێ
بۆتە دەستوورێک
لەم دەفەر بۆ ئەو
دەور و مەکانە
بەردەفرکێیە بۆ
عەرشەکەی شا،
خوا لەوە ناخۆشتر
قەتاوقەت نەدا!

* * * *

میرم مووسەوی کێشەی تۆ و
نەژاد
تەشەنە نەکا
بۆ مەمالیکی ئاریایی نەژاد،
ئەگینا ئەو کاتە
سەلام لە رۆحمان
بۆ دیموکراسیش،
بمێنن بە خێر، سەربەست و
دڵشاد

ژین سالح

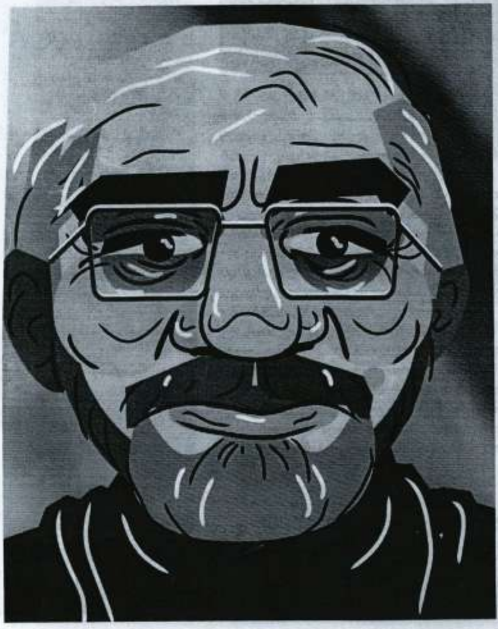

ئێستا چ خێرە، ئەم بەزم و ڕەزمە؟
ئاوێکی وا ڕشت بە زێی سیروانا
بەردە فڕکانێ
بۆتە دەستوورێک
لەم دەڤەر بۆ ئەو
دەور ومەکانە
بەردە فڕکێیە بۆ
عەرشەکەی شا
خوا لەوە ناخۆشتر
قەتاوقەت نەدا
***
میرم مووسەوی کێشەی تۆ ونەژاد
***
تەشەنە نەکا
بۆ مەمالیکی ئاریایی نەژاد
ئەگینا ئەو کاتە
سەلام لەڕۆحمان
بۆ دیموکراسیش،
بمێنن بە خێر، سەربەست ودڵشاد

چەلەبی هات،
چەلەبی ڕۆیی!

"کێ کردی و کێ خواردی؟"
ئەمە زمانحاڵی ئۆینبازەکەی
ژێر سایەی لیبرالیزمی
عیراقە.
مێژوویەک لەکۆشش و
پلان و پیلان
ئەنجامەکەی، "ئەوێلی یابە"
هەر خەم و خەفەت و مەراقە!
***

جارێ سیدارەی نوری سەعید
و جارێ عەمامەی سەدری لەسەر
جارێ یەشماغی عیراقی
و جارێ کەرڤەتەی

چەلەبی هات، چەلەبی رۆیی!

«کێ کردی و کێ خواردی؟»
ئەمە زمانحاڵی ئۆپینبازەکەی
ژێر سایەی لیبرالیزمی
عیراقە.
مێژوویەک لە کۆشش و
پلان و پیلان
ئەنجامەکەی، «ئەوێلی بابە»
هەر خەم و خەفەت و مەراقە!

* * * *

جارێ سیدارەی نوری سەعید
و جارێ عەمامەی سەدری لەسەر
جارێ یەشماغی عیراقی
و جارێ کەرڤەتەی
شێوە کلنتۆنی لەملەو
قاتی رەنگ رەساسی
بۆشی لەبەر
عەرابی قانوونی تەحریری عیراق
کەوا سووری فەوجی ئیحتلال
عیراق گیرۆدەی زگزاکی ئەو و
بێ ئەویش دۆخەکە شڵەژاوە، رووی
لە ئیختلال!

* * * *

د. ئەحمەد چەلەبی، سیاسەت وەک
تیجارەت رایی دەکات،
لە وڵاتێکدا
سیاسییەکانی تاجیری رۆژی
تەنگانەن.
شیعە رقیان لە عەلمانی بوونی
سوننەشی لە شیعە چێتییەکەی
کوردیش دۆستەکانی ئەمانەن:
لە ئۆپۆزسیۆندا قەڵەون و
لە حکومڕانیدا یان لاواز،
یان ماری بێ ئیجازەن.

* * * *

چەلەبی رۆیی، چەلەبی وا هات.
لە دەرگا کرایە دەرەوە
لە پەنجەرەوە چوون خۆر هەڵات
لە بەغدایەک
مالکی و ئوسوڵی
کوشتیانو تەرمەکەی فرێدرایە
شاریعی قەنات.

ژین سالح

شێوە کلنتۆنی لەملەو
قاتی رەنگ رەساسی
بۆشی لەبەر
عەرابی قانونی تەحریری عیراق و
کەوا سووری فەوجی ئیحتلال
عیراق گیرۆدەی زگزاکی ئەو و
بێ ئەویش دۆخەکە شڵەژاوە، رووی
لە ئیختلال!
***

د. ئەحمەد چەلەپی، سیاسەت وەک
تیجارەت رایی دەکات،
لەوڵاتێکدا
سیاسییەکانی تاجیری رۆژی
تەنگانەن.
شیعە رقیان لە عەلمانی بوونی
سوننەشی لە شیعە چێتییەکەی
کوردیش دۆستەکانی ئەمانەن:
لە ئۆپۆزسیۆندا قەڵەون و
لەحکومرانیدا یان لاواز،
یان ماری بێ ئیجازەن.
***

چەلەبی رۆیی، جەلەبی وا هات.

لەدەرگا کرایە دەرەوە
لە پەنجەرەوە چوون خۆر هەڵات
لە بەغدایەک
مالکی و ئوسوڵی
کوشتیانو تەرمەکەی فڕێدرایە
شاریعی قەنات.

نەبیە بەڕی

لەوەتەی لوبنان هەیە
سەباح گۆرانی ئێژێ
سەمیرە تۆفیق خاڵ لەروەوە و
وەدیع سافیش جگە لە
((عندک بەحریە) گۆرانیبێژێکی
کەم دووە!
خەریکە بڵێین
لەوساوە دیموکراسی تەوافوقیش
جێگیر بووە.
(نەبیە بەڕی) یش لەسەر کورسی
سەرۆکایەتی پەرلەمان
بێ پەروایە، پاڵ کەوتووە!
***
تا شەڕی ناوخۆ لەبەیروت بوو

نەبیهـ بەڕی

لەوەتەی لوبنان هەیە
سەباح گۆرانی ئێژێ
سەمیرە تۆفیق خاڵ لەروەوە و
وەدیع سافیش جگە لە
«عندک بەحریە» گۆرانیبێژێکی
کەم دووە!
خەریکە بڵێین
لەوساوە دیموکراسی تەوافوقیش
جێگیر بووە.
(نەبیهـ بەڕی)یش لەسەر کورسی
سەرۆکایەتی پەرلەمان
بێ پەروایە، پاڵ کەوتووە!

❊ ❊ ❊ ❊

تا شەڕی ناوخۆ لە بەیروت بوو
کاکم (ئەمەل)ی بە شەڕ بوو
کە شەڕ یەکجار بڕایەوە
دەرکەوت قەت خەتای ئەو نییە،
خەتای دووژمنی بەدفەڕ بوو.

تا فەرماندەی جەنگ و هودنە
لە شەڕی حزبوڵڵا هاتەوە
دونیا بە جارێ گۆڕابوو:
مەوقیف گۆڕا،
شەڕ خراپ و لەخۆڕا بوو.

❊ ❊ ❊ ❊

رەئیس نەبیهـ بەڕی
سەرۆکی (١٢ ساڵەی) شیعە
موالات دەبیات یان موعارەزە،
ئەو جێگای خۆی مسۆگەرە
تا نەسروڵڵا لە مەیدان بێت
بەڕی هەروا تاجی سەرە.
نمایشێک لە هێمنی و
لە بنەوەشڕا
ئاگری بنکا، زۆر خەتەرە.

ژین سالح

کاکم (ئەمەل)ی بە شەڕ بوو
کە شەڕ یەکجار بڕایەوە
دەرکەوت قەت خەتای ئەو نییە،
خەتای دووژمنی بەدفەڕ بوو.
تا فەرماندەی جەنگ و هودنە
لە شەڕی حزبوڵلا هاتەوە
دونیا بە جارێ گۆڕابوو.
مەوقیف گۆڕا،
شەڕ خراپ و لەخۆڕا بوو.
***
ڕەئیس نەبیە بەڕی
سەرۆکی (١٢ساڵەی) شیعە
موالات دەیبات یان موعارەزە،
ئەو جێگای خۆی مسۆگەرە
تا نەسروڵڵا لە مەیدان بێت
بەڕی هەروا تاجی سەرە.
نمایشێک لە هێمنی و
لە بنەوشڕا
ئاگری بنکا، زۆر خەتەرە.